

Floristicko-fytocenologické čriepky z Veľkej Fatry a blízkeho okolia

Floristic-phytosociological tidbits from Veľká Fatra Mts and surroundings

JÁN KLIMENT¹, DANA BERNÁTOVÁ¹, PETER KUČERA¹, JURAJ NECHAJ²,
HELENA ŠÍPOŠOVÁ³ & JÁN TOPERCER¹

¹ Botanická záhrada Univerzity Komenského, pracovisko Blatnica, 038 15 Blatnica 315;
kliment@rec.uniba.sk, bernatova@rec.uniba.sk, peter.kucera@rec.uniba.sk, topercercer@rec.uniba.sk

² Hôrky 242/8, 03493 Hubová, jurinechaj@gmail.com

³ Slovenská botanická spoločnosť, Dúbravská cesta 9, 845 23 Bratislava 4,
helena.siposova@savba.sk

Abstract: We provide new or amended information on the occurrence of 77 vascular plant and 8 bryophyte taxa recorded in Veľká Fatra Mts and surroundings, most often in adjacent part of Turčianska kotlina Basin. Among vascular plants, 18 taxa are considered archaeophytes, 11 neophytes and 4 of uncertain residence status. Sixteen taxa belong to Near Threatened (NT), 5 to Least Concern (LC), 4 to Vulnerable (VU), 1 to Endangered (EN) and 1 to Data Deficient category in the Slovakian Red List. Additional data on the taxa of conservation importance and/or infrequent occurrence is included. Of the most interesting results we name the first findings of *Abutilon theophrasti*, *Asparagus officinalis*, *Avena fatua*, *Carex riparia*, *Cucurbita pepo*, *Secale cereale*, *Tragopogon dubius* and *Trifolium incarnatum* in the study area. The first available evidence of *Cota tinctoria*, dating back to 1814 from the neighborhood of Ľubochňa, was complemented by our recent finding northwest of Háj. We confirmed the occurrence of *Chenopodium urticum* in Turčianska kotlina Basin after nearly 100 years. The bryophyte *Leptodictyum riparium*, documented in a spring fen at Mt. Ploská, is the first finding in Veľká Fatra Mts.

Key words: allochthonous taxa, autochthonous taxa, bryophytes, Central Slovakia, conservation importance, new findings, vascular plants.

Úvod

Príspevok nadväzuje na súbor publikácií z posledných rokov (Kliment et al. 2017a, b, 2018a, b; Kliment & Očka 2017; Kučera 2017a, b; Štrba & Gogoláková 2017; Kliment & Bernátová 2020), prinášajúcich zaujímavejšie údaje o výskyte prevažne cievnatých rastlín na území Veľkej Fatry, príp. najbližšieho okolia. Obsahuje novozistené, vzácne a ohrozené taxóny, zriedkavejšie či inak zaujímavé výskyty cievnatých rastlín a machorastov, zaznamenané počas terénneho prieskumu na jar a začiatkom leta 2020, čiastočne aj počas predchádzajúcich rokov.

Metodika

Zájmové územie zahŕňa prevažnú časť fyto geografického podokresu Veľká Fatra (bez vápencových oblastí južne od Harmaneckej doliny) a priľahlú časť Turčianskej kotliny spadajúcu do ochranného pásma Národného parku Veľká Fatra (pozri napr. Nariadenie vlády č. 140/2002 Z. z. <https://www.epi.sk/zz/2002-140/znenie-20020401#prilohy> alebo turistickú mapu Veľkej Fatry 1: 50 000, 7. vydanie, 2013); ojedinele uvádzame aj nálezy z jeho blízkeho okolia. Keďže takto vymedzené územie je fyto geograficky nejednotné, skratkami (pozri nižšie) je vyjadrená príslušnosť každej lokality k fyto geografickému (pod)okresu.

Nomenklatúra cievnatých rastlín je zjednotená podľa publikácie Marhold et al. (1998), machov podľa aktuálneho zoznamu machov Slovenska (Mišíková et al. 2020); ojedinelé výnimky uvádzame s autorskou citáciou. Pri opakovanom uvedení toho istého poddruhu je meno druhu nahradené hviezdíčkou (*). Za vedeckým menom taxónu nasledujú informácie o jeho prírodochrannej významnosti: o kategórii ohrozenosti v rámci Slovenska (Eliáš jun. et al. 2015: cievnaté rastliny; Mišíková et al. 2020: machy) a endemizmu (Kliment et al. 2016); u alochtónnych taxónov údaje o čase introdukcie na územie Slovenska a ich inváznom statuse podľa práce Medvecká et al. (2012). Opis lokality zvyčajne obsahuje: najbližšiu obec, resp. jej katastrálne územie, presnejšiu lokalizáciu (príp. aj biotop, v ktorom taxón rástol), nadmorskú výšku, zemepisné súradnice (ak boli zisťované), skratku mena autora nálezu a dátum nálezu; pri údajoch bez súradníc aj číslo základného poľa a kvadrantu stredo európskeho sieťového mapovania. Pri viacerých nálezoch uvádzame aj zaujímavejšie (vzácne, ohrozené, v území zriedkavé alebo z danej oblasti zatiaľ nepublikované) sprievodné druhy. Prípadné doplnujúce údaje nasledujú v poznámkach uvedených menším písmom.

Herbárové položky autorov sú uložené v zbierke Botanickej záhrady Univerzity Komenského v Bratislave (BBZ); niektoré druhy sú zdokumentované fotograficky („foto“). Nedoložené údaje sú označené skratkou „not.“ (notavit – zapísal). Svetové strany sú uvedené celým slovom, smery medzi nimi skratkami, napr. sz. – severozápadný, severozápadne; jv. – juhovýchodný, juhovýchodne. Ďalšie použité skratky: arch – archeofyt, neo – neofyt; cas – casual (krátkodobo zavlečený, príp. občasne splnievajúci taxón), nat – naturalizovaný (trvale zdomácnený) taxón, inv – invázny taxón, alien/ind? – taxón nejasného pôvodu (Medvecká et al. 2012, appendix 2); DD – nedostatočne známy taxón, EN – ohrozený taxón, LC – menej dotknutý taxón, NT – takmer ohrozený taxón, VU – zraniteľný taxón; KZ – endemit Západných Karpát, KZs – západokarpatský subendemit; ftg. – fyto geografický (okres, podokres), KF – Krivánska Fatra, Lk – Liptovská kotlina, Tk – Turčianska kotlina, VF – Veľká Fatra, s. š. – severná šírka, v. d. – východná dĺžka; cf. – confer (porovnaj s ...), indet. – neurčené (machorasty), in litt. – in litteris (písomné oznámenie), ojed. – ojedinelý výskyt, s. coll. – sine collectore (bez uvedenia zberateľa), sec. – secundum (podľa), z. – zápis. Skratky mien autorov nálezo: DB – Dana Bernátová, HŠ – Helena Šípošová, JK – Ján Kliment, JN – Juraj Nechaj, JT – Ján Topercer, PK – Peter Kučera.

Zemepisné súradnice sme merali pomocou ručných GPS navigačných prístrojov v systéme WGS 84. Miestopisné názvy, vrátane nadmorských výšok vrchov, uvádzame podľa turistických máp VKÚ Harmanec v mierke 1: 50 000 (Veľká Fatra, 7. vydanie, 2013; Malá Fatra-Martinské hole, 4. vydanie, 2002: juhozápadná časť územia).

Výsledky a diskusia

Príspevok prináša nové, resp. spresňujúce informácie o výskyte 77 taxónov cievnatých rastlín a 8 druhoch machorastov zaznamenaných vo Veľkej Fatre a v blízkom okolí (prevažne v priľahlej časti Turčianskej kotliny územne spadajúcej do ochranného pásma Národného parku Veľká Fatra). Spomedzi hodnotených cievnatých rastlín patrí 18 druhov medzi archeofyty (z toho *Cardaria draba* medzi invázne), 11 medzi neofyty (*Aster lanceolatus* a *Stenactis annua* medzi invázne) a 4 medzi druhy nejasného pôvodu (cf. Medvecká et al. 2012). Z hľadiska stupňa ohrozenosti (bližšie Eliáš jun. et al. 2015) najpočetnejšiu skupinu tvoria takmer ohrozené taxóny (16); za nimi nasledujú menej dotknuté taxóny (5). Zraniteľné taxóny sú zastúpené štyrmi druhmi (*Carex appropinquata*, *Chenopodium urbicum*, *Daphne cneorum*, *Primula farinosa*). *Menyanthes trifoliata* patrí medzi ohrozené, *Hesperis matronalis* subsp. *matronalis* medzi nedostatočne známe taxóny. Informácie o výskyte viacerých ďalších prírodoochranné významných, zvyčajne v území zriedkavých druhoch sú obsiahnuté vo výpočtoch sprievodných taxónov. Väčšina hodnotených machov bola v aktuálnom červenom zozname (Mišíková et al. 2020) zaradená medzi menej dotknuté taxóny; *Syntrichia calcicola* medzi nedostatočne známe taxóny. Druh *Palustriella falcata* (Brid.) Hedenäs v uvedenom zozname nefiguruje.

Nálezy druhov *Abutilon theophrasti* (Háj), *Asparagus officinalis* (Háj), *Avena fatua* (Blatnica, Diel), *Carex riparia* (Turčiansky Michal, niva potoka Somolan j.v. od obce), *Cucurbita pepo* (Krpel'any, brehový porast Váhu), *Secale cereale* (Háj) a *Trifolium incarnatum* (Blatnica-Sebeslavce) predstavujú prvé údaje z územia národného parku. Sčasti ide o splnenie pestovaných kultúrnych rastlín (*Cucurbita pepo*, *Secale cereale*, *Trifolium incarnatum*); splnený je aj výskyt asparágu. Ostrica pobrežná (*Carex riparia*) síce nebola z územia národného parku uvádzaná, zriedkavo (miestami však početne) sa vyskytuje aj inde v Turčianskej kotline (súhrnne Bernátová et al. 2006: 85). O výskyte *Cota tinctoria* existoval len historický údaj (Wahlenberg 1814: 277) z okolia Ľubochne. Nález *Chenopodium urbicum* pri Hornom Jasene predstavuje potvrdenie výskytu v Turčianskej kotline po takmer 100 rokoch (Blatnica, s. coll. 1924 SLO sec. Mered'a 2016: 240). Z fytogeografického hľadiska je veľmi zaujímavý aj nález kozej brady chumáčikatej (*Tragopogon dubius*) známej najmä z teplejších oblastí Slovenska, na železničnej stanici v Kral'ovanoch; podľa aktuálnych poznatkov (Letz 23. 6. 2020 in litt.) sa v severných oblastiach šíri najmä popri železniciach. Jej prirodzený výskyt je najbližšie známy len zo skalných previsov v masíve Tlstej a Ostrej pri západnom okraji Veľkej Fatry (cf. Bernátová 1991: 24, Kliment et al. 2008: 285). Mach *Leptodictyum*

riparium bol v území doteraz známy len z mokradí medzi obcami Turčiansky Michal a Háj (cf. Bosáčková 1974: 83); výskyt v prameniskovom slatinisku na Ploskej teda predstavuje prvý údaj z Veľkej Fatry. Nálezy viacerých ďalších, v území zriedkavých machorastov sú zaujímavé aj z hľadiska ich vertikálneho rozšírenia.

Zoznam zistených taxónov a lokalizácia ich výskytu

a) cievnaté rastliny

Abutilon theophrasti; neo, nat: Tk, Háj, pahorok severne od obce, jv. okraj, dno bývalého lomu, na rozložnom záhradnom odpade, 525 m, 48°52'14,9" s. š., 18°53'23,3" v. d., ± 5 m, ojedinele v poraste *Echinochloa crus-galli* (arch, inv), DB, HŠ & JK 23. 7. 2020 BBZ.

Prvý údaj o výskyte podslnečníka Teofrastovho zo záujmového územia; pravdepodobne sem bol zanesený so záhradným odpadom. Ešte pred necelými 20 rokmi (HŠ 2002 – 2003 not.) na lokalite, vtedy bez navozeného odpadu, ojedinele rástla aj prhlica roľná – *Lycopsis arvensis* (arch, nat), ktorej výskyt sa najbližšie k územiu národného parku uvádzal z okolia Krpelian (Textorisová 1913: 10).

Acosta rhenana: Tk, Háj, južný svah pahorka nad bývalým hájskym mlynom, 509 – 513 m, 48°52'06,6" s. š., 18°52'41,2" v. d., ± 7 m, spolu s *Anthyllis vulneraria*, *Asperula tinctoria*, *Briza media*, *Carex flacca*, *Cerinth minor*, *Erigeron acris*, *Globularia punctata*, *Koeleria macrantha*, *Ligustrum vulgare*, *Linum tenuifolium*, *Melampyrum arvense* (arch, nat), *Melilotus officinalis* (arch, nat), *Ononis spinosa*, *Phleum phleoides*, *Pilosella bauhini*, *Polygala major*, *Pseudolysimachion spicatum*, *Salvia pratensis*, *Sanguisorba minor*, *Securigera varia*, *Senecio jacobaea*, *Seseli annuum*, *Stachys recta*, *Thesium linophyllum*, *Thymus pulegioides*, *Tragopogon orientalis*, *Veronica austriaca* a i., DB & JK 17. 6. 2020 not., 10. 7. 2020 not. – Tk, Háj, pahorok sz. od obce, 508 m, 48°52'14,6" s. š., 18°52'20,2" v. d., ± 4 m, roztratene na južnom svahu, DB & JK 25. 6. 2020 not. – Tamže, 500 m, 48°52'14,3" s. š., 18°52'22,1" v. d., ± 4 m, DB & JK 10. 7. 2020 not.

Tento druh, viazaný na teplomilné spoločenstvá zväzu *Festucion valesiacae* Klika 1931, bol v území vzácné pozorovaný v okolí obcí Harmanec, Čremošné, Mošovce a Hubová (cf. Kliment et al. 2008: 160, Kochjarová 2009: 54).

Adonis aestivalis; arch, nat, LC: Tk, Blatnica, Diel, okraj poľa pri odbočke prístupovej cesty k areálu Autocampingu (ďalej len ATC) Pod Záhorím, 557 m, 48°55'41,2" s. š., 18°55'03,0" v. d., ± 4 m, početne, spolu s ďalšími naturalizovanými archeofytmi (*Capsella bursa-pastoris*, *Chenopodium hybridum*, *Consolida regalis* subsp. *regalis*, *Fallopia convolvulus*, *Geranium dissectum*, *Lamium amplexicaule*, *Papaver rhoeas*, *Ranunculus arvensis*, *Thlaspi*

arvense, *Viola arvensis*), DB 2. 6. 2009 not. V súčasnosti sme zaznamenali ojedinelý výskyt poníže pôvodnej lokality: 555 m, 48°55'44,8" s. š., 18°54'59,2" v. d., ± 4 m, DB & JK 25. 6. 2020 not.

V území veľmi zriedkavý teplomilný druh uvádzaný len z niekoľkých lokalít, aj to s prechodným výskytom.

Allium vineale: Tk/VF, Blatnica, južne od obce, v poraste *Festuca rupicola* pri južnom okraji areálu ATC Pod Záhorím, 567 m, 48°55'34,8" s. š., 18°55'12,1" v. d., ± 4 m, DB 15. 7. 2009 not. – Tk, Háj, pahorok sz. od obce, 500 m, 48°52'14,3" s. š., 18°52'22,1" v. d., ± 4 m, spolu s *Thymus pulegioides*, DB & JK 10. 7. 2020 not.

Cesnak poľný bol v území doteraz zriedkavo zaznamenaný len v Hornojelenskej doline a v okolí obce Turčianske Jaseno (Kliment et al. 2008: 131).

Anemone sylvestris; NT: Tk/VF, Rakša, vyvýšenina pod elektrickým vedením, medzi cintorínom a kameňolomom, 532 m, 48°52'36,5" s. š., 18°53'14,6" v. d., ± 4 m, spolu s *Asperula cynanchica*, *A. tinctoria*, *Avenula praeusta* (LC), *Bromus monocladus* (KZ), *Carex alba*, *C. caryophylla*, *C. montana*, *C. ornithopoda*, *Galium anisophyllum*, *Helianthemum grandiflorum* subsp. *obscurum*, *Phyteuma orbiculare*, *Pilosella bauginii*, *Teucrium chamaedrys*, *Thesium linophyllum*, *Thymus praecox*, *Viola hirta* a i., DB 2. 6. 2009 not.

Anethum graveolens; arch, nat: Tk, Háj, roztratene na okraji poľa východne od obce, 525 m, 48°51'35,9" s. š., 18°53'28,5" v. d., ± 4 m, DB & JK 17. 6. 2020 not.

Pestovaný úžitkový druh, ktorého splalenie v území sme doteraz zaznamenali len v Lubochni a Necpaloch (Kliment 2017a: 103).

Asparagus officinalis: Tk, Háj, úpätie vápencovej vyvýšeninky pri jv. okraji obce, 538 m, 48°51'31,4" s. š., 18°53'23,2" v. d., ± 4 m, trs 5 splanených jedincov pri okraji porastu *Aster lanceolatus*, spolu s *Alyssum alyssoides*, *Bromus erectus*, *Erigeron acris*, DB & JK 17. 6. 2020 not. – Tk/Žiar, Kláštor pod Znievom, Švantnerová, trávnaté opustenisko kedysi narušované dopravou piesku a odpadov, 508 m, 48°57'53,0" s. š., 18°48'04,8" v. d., asi 20 jedincov, JT 1. 6. 2019 not.

Výskyt asparágu lekárskeho je známy len z okolia Banskej Bystrice pri južnom okraji fľg. podokresu Veľká Fatra (cf. Kliment et al. 2008: 139), mimo hraníc záujmového územia. V širšom okolí Kláštora pod Znievom druh zaznamenali aj K. Škovirová (KŠ) a S. Očka (SO) na lokalitách: Dielnice, Šibeničné vršky, pri pieskovni, 510 m, 48°57'53,30" s. š., 18°48'05,53" v. d., KŠ jún 2015 not., SO 3. 5. 2018 foto. – Dielnice, Povojník, južný svah, trávny porast na bývalých agrárnych terasách, 534 m, 48°57'37,85" s. š., 18°48'36,31" v. d., 2 jedince, KŠ 5. 7. 2019 not.

Aster lanceolatus; neo, inv: VF/NT, Staré Hory, ľavobrežná niva Starohorského potoka medzi obcou a osadou Polkanová, 454 m, 48°49'25,1" s. š., 19°05'57,9" v. d., ± 9 m, početne v zruderalizovanom poraste *Petasites*

hybridus, DB & JK 25. 6. 2020 not. – Tk, Háj, okraj poľnej cesty pri jv. okraji obce, 538 m, 48°51'31,3" s. š., 18°53'23,9" v. d., ± 4 m, kruhovitý porast s priemerom ca 10 m, DB & JK 17. 6. 2020 not. – Tk, Háj, úpätie pahorka za hájskym mlynom, za novou budovou, 509 m, 48°52'06,3" s. š., 18°52'42,4" v. d., ± 5 m, porast s rozlohou ca 8×5 m; pri budove aj *Chamerion angustifolium*, *Melilotus officinalis* (arch, nat), DB & JK 10. 7. 2020 not.

Údaje dopĺňajú doteraz známe rozšírenie tohto invázneho neofyta v území, šíriaceho sa tu najmä popri vodných tokoch a na zruderizovaných plochách (cf. Kliment et al. 2008: 140, Kliment & Očka 2017: 118, 119, Kliment & Bernátová 2020: 60, 61).

Avena fatua; arch, nat: Tk, Blatnica, Diel, okraj poľa pri hradskej poníže odbočky prístupovej cesty k ATC Pod Záhorím, roztratené v obilí (jačmeň), 555 m, 48°55'44,6" s. š., 18°54'59,5" v. d., ± 4 m; medzi poľom a hradskou početne *Lamium album* (arch, nat), DB & JK 25. 6. 2020 not.

Ovos hluchý sa dosiaľ zo záujmového územia neuvádzal. Škovirová a Očka (2005: 114) ho zaznamenali na okrajoch obilných poľí v okolí Kláštora pod Znievom, na rozhraní Turčianskej kotliny a pohoria Žiar (ftg. podokres Lúčanská Fatra).

Barbarea arcuata: Tk, Turčiansky Michal ľavobrežná niva Somolického potoka južne od obce, preliachina na okraji poľa, 489 m, 48°52'15,7" s. š., 18°51'54,5" v. d., ± 3 m, spolu s *Brassica napus* sk. *Napus* (neo, cas), *Centaurium pulchellum* (NT), *Geranium dissectum* (arch, nat), *Juncus ranarius* (DD), *Puccinellia distans*, *Ranunculus arvensis* (arch, nat) a i., DB 1. 6. 2009 not., 23. 7. 2009 not.

Údaje o zriedkavom výskyte barboroky oblúkovitej v území boli publikované až v posledných rokoch (cf. Kliment et al. 2017a: 20, 2018a: 38).

Berberis vulgaris: Tk, Háj, pahorok sz. od obce, 512 m, 48°52'10,9" s. š., 18°52'29,5" v. d., ± 5 m, ojedinele, DB & JK 10. 7. 2020 not. – Tk/VF, Háj, pahorok severne od obce, 530 m, 48°52'07,1" s. š., 18°53'25,7" v. d., DB & JK 15. 6. 2006 not.

Z kotlinovej časti územia doteraz neboli publikované údaje o výskyte tohto teplomilného druhu.

Berula erecta; LC: Tk, Turčiansky Michal, jv. od obce, pravý breh Somolického potoka pri jeho premostení (poľná cesta), porast s rozlohou ca 1×0,5 m, 493 m, 48°52'15,3" s. š., 18°51'58,7" v. d., ± 4 m, DB & JK 25. 6. 2020 not. – VF, Mošovce, mokrade južne pod pahorkom Krieslo, 48°53'30,7" s. š., 18°54'35,0" v. d., ± 6 m, spolu s *Carex acutiformis*, *C. davalliana* (NT), *C. rostrata*, *Dactylorhiza majalis* (NT), *Selinum carvifolia*, *Succisa pratensis*, *Valeriana dioica* (NT) a i., DB 4. 7. 2003 not., 19. 5. 2008 not.

V území veľmi zriedkavý druh, najbližšie známy z Rakšianskeho rašeliniska (cf. Bernátová & Škovirová 2012: 59). Bosáčková (1974: 71) ho uviedla aj zo slatinného rašeliniska medzi obcami Turčiansky Michal a Háj.

Bromus sterilis; arch, nat: VF, Staré Hory, pravý breh potoka Ramžiná pri odbočke cesty do Tureckej, 482 m, 48°50'20,1" s. š., 19°06'53,1" v. d., ± 5 m, v opustenej záhrade, DB & JK 16. 6. 2020 not. – VF/NT, Staré Hory, v obci, ľavý breh Starohorského potoka pri cestnom moste, 482 m, 48°50'10,9" s. š., 19°06'59,4" v. d., ± 9 m, DB & JK 25. 6. 2020 not. – VF, Harmanec, medzi okrajom hradskej a areálom papierní, 432 m, 48°47'29,8" s. š., 19°05'21,1" v. d., ± 8 m, DB & JK 16. 6. 2020 not. – Tk, Háj, strmý jz. svah pahorka nad mokradoú pri bývalom hájskom mlyne, 513 m, 48°52'09,3" s. š., 18°52'44,4" v. d., ± 6 m, v poraste *Cynoglossum officinale*, DB & JK 17. 6. 2020. – Tk, Háj, sz. od obce, zruderalizovaný trávnatý svah poľnej cesty, 507 m, 48°52'07,7" s. š., 18°52'31,5" v. d., ± 5 m, spolu s *Ambrosia artemisiifolia*, DB & JK 10. 7. 2020 not. – Tk/VF, Horné Jaseno, rozsiahla zruderalizovaná plocha na vrchole hrebienka južne od obce, pri okraji hradskej, 612 m, 49°00'45,2" s. š., 18°59'35,5" v. d., ± 4 m, spolu s *Lamium album*, *Malva neglecta* (arch, nat), *Tithymalus esula*, DB & JK 16. 6. 2020 not.

Stoklas jalový bol v území doteraz zaznamenaný len na dnách previsových dutín nad Bystrickou dolinou pri Harmanci a na vrchu Tlstá pri Blatnici (cf. Bernátová 1991: 33, 36).

Bunias orientalis; neo, nat: VF, Sklabinský Podzámok, údolie potoka Kantor v okolí hájovne Maršalovo, masovo medzi súradnicami 49°03'00,2" s. š., 19°02'21,7" v. d., ± 9 m a 49°03'02,1" s. š., 19°02'35,5" v. d., ± 9 m, 537 – 548 m, po oboch stranách údolnej cesty, najmä však medzi cestou a potokom, DB & JK 16. 6. 2020 not. – VF, Harmanec, medzi okrajom hradskej a areálom papierní, 432 m, 48°47'29,8" s. š., 19°05'21,1" v. d., ± 8 m, porast ca 5×2 m, DB & JK 16. 6. 2020 not. – VF, Staré Hory, pravý breh potoka Ramžiná pri odbočke cesty do Tureckej, 482 m, 48°50'20,1" s. š., 19°06'53,1" v. d., ± 5 m, rozsiahly porast v opustenej záhrade a ďalej popri toku smerom k hlavnej ceste, DB & JK 16. 6. 2020 not. – Tk, Nolčovo, pri rázcestí v obci, 421 m, 49°06'32,1" s. š., 19°04'33,0" v. d., ± 6 m, úzky, ca 12 m dlhý porast medzi okrajom hradskej a plotom, DB & JK 16. 6. 2020 not.

Na rozhraní Veľkej Fatry s Nízkymi Tatrami, Liptovskou kotlinou, resp. Turčianskou kotlinou sme výskyt roripovníka východného zistili aj na lokalitách: VF/NT, Staré Hory, v obci, ľavý breh Starohorského potoka pri cestnom moste, menší porast, spolu s *Geranium pyrenaicum* (neo, nat; jeden jedinec), 482 m, 48°50'10,9" s. š., 19°06'59,4" v. d., ± 9 m, DB & JK 25. 6. 2020 not. – VF/NT, Staré Hory-Polkanová, pri odbočke poľnej cesty a cestnom moste poniže osady, 435 m, 48°48'45,0" s. š., 19°05'52,7" v. d., ± 7 m, niekoľko jedincov, spolu s *Ambrosia artemisiifolia*, DB & JK 16. 6. 2020 not. – VF/NT, Ružomberok, okraj hradskej medzi osadou Podsuchá a mestskou časťou

Biely Potok, 542 m, 49°00'03,8" s. š., 19°17'22,2" v. d., ± 16 m, jeden jedinec, DB & JK 16. 6. 2020 not. – VF/Lk, Ružomberok-Biely Potok, okraj hradskej pri odbočke prístupovej cesty k horskému hotelu Gejdák, 493 m, 49°03'31,9" s. š., 19°18'21,5" v. d., ± 8 m, porast s rozlohou ca 10 m², DB & JK 16. 6. 2020 not. V trávniku niekoľko metrov vedľa porastu rástol aj zhluk jedincov *Potentilla recta*. – VF/Tk, Ratkovo, železničná zastávka Šútovo-Ratkovo, pri severnom konci nástupišťa, 427 m, 49°08'37,1" s. š., 19°05'28,5" v. d., menší porast, JT 14. 6. 2020 not. – Tk, pri odbočke poľnej cesty medzi obcami Podhradie a Sučany, 412 m, 49°05'58,0" s. š., 19°01'01,4" v. d., ± 4 m, porast s rozlohou ca 15 m², DB & JK 16. 6. 2020 not. – Tk, Mošovce, okraj hradskej oproti poľnohospodárskemu družstvu, 470 m, 48°55'13,5" s. š., 18°53'17,8" v. d., ± 5 m, jediný trs, DB & JK 16. 6. 2020 not.

Údaje dokumentujú aktuálne rozšírenie „postinvázneho“ druhu (cf. Medvecká et al. 2012: 263) na území Národného parku Veľká Fatra a v jeho najbližšom okolí.

Camelina microcarpa subsp. *sylvestris*; arch, nat: Tk, Háj, pahorok sz. od obce, južné úpätie až vrchol, 504 – 516 m, 48°52'14,6" s. š., 18°52'25,8" v. d., ± 4 m, ojed., spolu s *Allium oleraceum*, *Alyssum alyssoides*, *Carduus crispus*, *Echium vulgare*, *Erigeron acris*, *Knautia arvensis*, *Lathyrus tuberosus* (arch, nat), *Orobanche caryophyllacea*, *Papaver rhoeas* (arch, nat), *Pseudolysimachion spicatum*, *Securigera varia*, *Sedum acre*, *S. sexangulare* a početnými subxerothermofilnými druhmi, DB & JK 25. 6. 2020 BBZ.

Laničník maloploďý lesný je známy len zo skalných previsov na vrchu Ostrá pri Blatnici (Bernátová 1991: 24, 43) a z Kuracieho vŕšku pri Mošovciach (Horváthová 30. 5. 1974, 15. 6. 1974 BRA). V xerothermých porastoch na zvyškoch starých riečnych terás pri Háji ho zbierala už Kochjarová (29. 7. 1999 BBZ), nález však nepublikovala.

Cardaria draba; arch, inv: Tk, Háj, okraj poľa východne od obce, 525 m, 48°51'35,3" s. š., 18°53'28,1" v. d., ± 4 m, jednotlivito, DB & JK 17. 6. 2020 not. – Tk, Háj, pod druhou vyvýšeninou sz. od obce, 7179a, DB 9. 6. 2006 not.

V záujmovom území podľa doterajších poznatkov zriedkavý invázny archeofyt, zaznamenaný len v spodnej časti Gaderskej doliny pri Blatnici a pri múre kaštieľa v Mošovciach (Kliment et al. 2018a: 38, 39). Výskyt sz. od Hája sme v roku 2020 nepotvrdili.

Carex appropinquata; VU: Tk, pravobrežná niva Somolického potoka medzi obcami Turčiansky Michal a Háj, 503 m, 48°52'13,5" s. š., 18°52'08,9" v. d., ± 5 m, porast s rozlohou ca 4×8 m premiešaný s trsťou, DB & JK 25. 6. 2020 not. – Tk, Háj, čiastočne zruderalizovaná mokrad' severne od obce, po vyše poľnohospodárskeho družstva, 511 m, 48°52'10,0" s. š., 18°53'00,7" v. d., ± 4 m, jediný trs v poraste *Phragmites australis*, spolu s *Caltha palustris*, *Carex davalliana* (NT; ojed.), *C. flava* (LC; ojed.), *Cirsium canum*, *Epilobium parviflorum*, *Galium uliginosum*, *Glyceria fluitans*, *Juncus articulatus*, *Lythrum sa-*

licaria, *Mentha longifolia*, *Myosotis scorpioides* agg., *Ranunculus sceleratus*, *Scirpus sylvaticus*, DB & JK 10. 7. 2020 not.

Prvý údaj dokumentuje prežívanie ostrice odchyľnej na nive potoka, aj keď oproti predošlému stavu (cf. Bosáčkova 1974, tab. 4, z. 5) vo výrazne zmenenom spoločenstve.

Carex cespitosa; NT: Tk, pravobrežná niva Somolického potoka medzi obcami Turčiansky Michal a Háj, niekoľko malých populácií v rozľahlých porastoch *Phragmites australis*: 500 m, 48°52'14,4" s. š., 18°52'02,6" v. d., ± 5 m, niekoľko trsov, spolu s *Equisetum palustre*, *Filipendula ulmaria*, *Valeriana officinalis* a i.; 503 m, 48°52'13,9" s. š., 18°52'08,9" v. d., ± 5 m, 2 trsy na okraji trstia; 503 m, 48°52'13,3" s. š., 18°52'08,8" v. d., ± 5 m; ďalšie trsy vnútri porastu, 503 m, 48°52'13,5" s. š., 18°52'08,9" v. d., ± 5 m; všetky DB & JK 25. 6. 2020 not. – Tk, Turčiansky Michal, pravobrežná niva Somolického potoka pri jv. okraji obce, 488 m, 48°52'44,6" s. š., 18°51'46,7" v. d., ± 4 m, porast s rozlohou ca 20×10 m pri okraji porastov trstia, spolu s *Bistorta major*, *Carex flava* (LC), *Cirsium canum*, *Ranunculus strigosus* a i., DB & JK 25. 6. 2020 not.

Aktuálne údaje poukazujú na výrazné zníženie početnosti populácie ostrice trsnatej oproti stavu pred takmer 15 rokmi (cf. Bernátová et al. 2006: 61) v dôsledku rozrastania sa porastov trsti.

Carex hordeistichos; NT: Tk, Turčiansky Michal, ľavobrežná niva Somolického potoka južne od obce, medzi poľnou cestou a okrajom poľa, 498 m, 48°52'15,7" s. š., 18°51'54,6" v. d., ± 4 m, 8 trsov, spolu s *Ranunculus sardous*, *Trifolium hybridum* (neo, nat), DB & JK 17. 6. 2020 not. – Tk, Háj, zruderalizovaný okraj mokrade severne od obce, powyše poľnohospodárskeho družstva, 510 m, 48°52'08,7" s. š., 18°53'00,2" v. d., ± 5 m, jediný trs, spolu s *Ranunculus sceleratus*, DB & JK 10. 7. 2020 not.

Údaje dopĺňajú doteraz známe rozšírenie ostrice jačmeňovitej v území (cf. Dítě et al. 2011, appendix).

Carex riparia: Tk, Turčiansky Michal, jv. od obce, bahnitá mokraď pri ľavom brehu Somolického potoka, 498 m, 48°52'20,1" s. š., 18°51'54,1" v. d., ± 4 m, ojed., DB & JK 25. 6. 2020 not. – Tamže, 48°52'16,7" s. š., 18°51'55,8" v. d., ± 5 m, ojed., DB & JK 25. 6. 2020 not.

Prvý údaj o výskyte ostrice pobrežnej v záujmovom území. Zriedkavá je aj v rámci Turčianskej kotliny, kde však miestami tvorí rozsiahlejšie porasty, napr. pri Ivančinej-Dvorci (Bernátová et al. 2006: 85).

Carex vesicaria: Tk, zvyšok odvodnenej mokrade po pravej strane cesty z Turčianskeho Michala do Mošoviec, 502 m, 48°53'40,4" s. š., 18°52'24,2" v. d., ± 6 m, spolu s *Bistorta major*, DB 2. 6. 2009 not.

V území veľmi zriedkavý druh ostrice, známy len z dvoch lokalít v severnej časti Veľkej Fatry (cf. Kliment et al. 2008: 158).

Catabrosa aquatica; NT: Tk, Háj, mokrad' pri ihrisku, 513 m, 48°51'54,0" s. š., 18°53'24,2" v. d., ± 5 m, DB & JK 17. 6. 2020 not. – Tk, Háj, mokrad' ssz. od obce, za bývalým hájskym mlynom, 504 m, 48°52'12,0" s. š., 18°52'55,8" v. d., ± 6 m, spolu s *Carex davalliana*, *C. rostrata*, *Galium palustre*, *Hypericum tetrapterum*, *Ranunculus sceleratus*, *Veronica anagallis-aquatica*, *V. beccabunga*, DB 2. 6. 2009 not. – Tk, Háj, čiastočne zruderalizovaná mokrad' severne od obce, povyššie poľnohospodárskeho družstva, 511 m, 48°52'10,0" s. š., 18°53'00,7" v. d., ± 4 m, v poraste *Phragmites australis*, DB & JK 10. 7. 2020 not. – Tk, Turany, koryto Váhu jv. od mesta, lemy ostrovčekov povyššie lávky, 394 m, 49°06'15,9" s. š., 19°02'19,6" v. d., JT 13. 6. 2020 not.

V území zriedkavý mokrad'ový druh, známy len z niekoľkých lokalít (cf. Kliment et al. 2017a: 23).

Chenopodium urbicum; arch, nat; VU: Tk/VF, Horné Jaseno, rozsiahla zruderalizovaná plocha na vrchole hrebienka južne od obce, pri okraji hradskej, 613 m, 49°00'45,1" s. š., 18°59'33,4" v. d., ± 5 m, spolu s *Lactuca serriola* (arch, nat), *Melilotus officinalis* (arch, nat), *Papaver rhoeas* a i., DB & JK 16. 6. 2020 BBZ.

O výskyte mrlíka mestského v území sú známe len staré doklady z Blatnice (Textorisová 1899 PRC, s. coll. 1924 SLO sec. Mered'a 2016: 240).

Conioselinum tataricum; NT: VF, Rakytov, južný svah, bučinou tienená skalná stienka pri súčasnej hornej hranici lesa, 1372 m, 48°57'26,22" s. š., 19°10'45,96" v. d., DB & PK 5. 9. 2006 not.

Údaj dopĺňa doteraz známe rozšírenie šabrinu pošvatej vo Veľkej Fatre (cf. Kliment et al. 2008: 167).

Corylus avellana: VF, Ploská (1532,1 m), nivačná depresia („kotel“) na vsv. svahu, 1398 m, 48°56'10,1" s. š., 19°07'24,1" v. d., ± 5 m, rozložitý, ca 1,5 m vysoký ker, JK 15. 7. 2020 not.

Zaujímavý výškový údaj pri hornej hranici vertikálneho rozšírenia na Slovensku (cf. Mercel 2006: 182).

Cota tinctoria: Tk, Turčiansky Michal, jjv. od obce, pravobrežná niva Somolického potoka, trávny porast pri okraji poľnej cesty, 495 m, 48°52'14,7" s. š., 18°52'03,2" v. d., ± 4 m, zhluk 5 jedincov, spolu s *Ononis spinosa*, DB & JK 10. 7. 2020 BBZ.

Priamo z územia národného parku bol doteraz známy len historický údaj z okolia Eubochny (Wahlenberg 1814: 277). Textorisová (1930: 89) uviedla výskyt rumana farbierskeho z blízkeho Krpelian, kde ho neskôr, na násype cestou k železničnej stanici, zbierala aj Horváthová (1979 BRA sec. Kliment et al. 2008: 169).

Crepis capillaris: Tk, Háj, pole severne od obce, 518 m, 48°52'03,6" s. š., 18°53'18,9" v. d., ± 7 m, DB & JK 10. 7. 2020 BBZ.

O výskyte škardy vláskovitej v území sú známe len tri údaje zo začiatku 20. storočia (bližšie Kliment et al. 2008: 171).

Crepis tectorum: Tk, Háj, severne od obce (sv. od cintorína), 516 m, 48°51'58,1" s. š., 18°53'27,5" v. d., spolu s *Anthemis arvensis* (arch, nat), *Arabidopsis thaliana*, *Arenaria serpyllifolia*, *Bromus monocladus* (KZ), *Erigeron acris*, *Medicago lupulina*, *Sedum acre*, DB & JK 15. 6. 2006 not. – Tk/VF, Háj, vyvýšenina ssv. od obce, okraj pasienka s narušeným vegetačným krytom, 530 m, 48°52'07,9" s. š., 18°53'30,0" v. d., ± 5 m, spolu s *Alyssum alyssoides*, *Ranunculus sardous*, DB 1. 6. 2009 not. – Tamže, okraj bývalého poľa pri vyvýšenine, 525 m, 48°52'06,6" s. š., 18°53'23,6" v. d., ± 4 m, dva jedince, DB & JK 10. 7. 2020 BBZ.

V území veľmi zriedkavý druh škardy, v nedávnej minulosti (Bernátová 1992 BBZ) zbieraný práve v okolí obce Háj (Kliment et al. 2008: 172).

Cucurbita pepo sk. *Microcarpina*; neo, cas: Tk, Krpeľany, brehový porast Váhu 250 m poniže prvej pereje, 409 m, 49°07'09,6" s. š., 19°05'36,1" v. d., ojed., JT 12. 10. 2019 foto.

Prvý údaj o splanení tekvice občasnej v území, pravdepodobne aj vo fíg. obvode *Intracarpaticum* (cf. Peniašteková 2008: 218, Medvecká et al. 2012: 291).

Cynoglossum officinale: VF/Tk, Mošovce, východne od obce, okraj obilného poľa pri západnom úpätí Kuracieho vršku, 503 m, 48°54'26,5" s. š., 18°54'22,5" v. d., ± 6 m, ojed., DB & JK 10. 7. 2020 not. – Tk, Háj, strmý jz. svah pahorka nad mokrad'ou pri bývalom hájskom mlyne, 513 m, 48°52'09,3" s. š., 18°52'44,4" v. d., ± 6 m, rozsiahly, viac-menej súvislý porast s rozlohou ca 15×5 m na zemine navozenej z miestneho lomu (skrývka?), pri okraji rozsiahlych zárostov *Urtica dioica*, DB & JK 17. 6. 2020 not. Floristické zloženie porastu reprezentuje fytoocenologický zápis č. 1 (sklon 40°, plocha zápisu 4×6 m, pokryvnosť E_1 100 %, E_0 0 %, výška porastu 80 – 90 cm):

E_1 : *Cynoglossum officinale* 5, *Elytrigia repens* 2b, *Arctium tomentosum* 1, *Anthriscus sylvestris* +, *Artemisia vulgaris* +, *Ballota nigra* +, *Bromus sterilis* +, *Capsella bursa-pastoris* +, *Chelidonium majus* +, *Chenopodium album* +, *Dactylis glomerata* +, *Lactuca serriola* +, *Papaver rhoeas* +, *Poa pratensis* +, *Tripleurospermum perforatum* +, *Urtica dioica* +, *Veronica arvensis* +.

Zaujímavé spoločenstvo prináležiace do zväzu *Arction lappae* R. Tx. 1937, ktoré sa svojím zložením výrazne líši od doteraz známych xerothermofilných porastov psieho jazyka lekárskeho (cf. Jarolínek et al. 1997: 229).

Dactylorhiza incarnata subsp. *incarnata*; NT: Tk, Háj, sz. od obce, vlhká trávnatá depresia za bývalom hájskym mlynom, okraj vrbiny, 506 m, 48°52'08,4" s. š., 18°52'44,3" v. d., ± 5 m, dva jedince, spolu s *D. majalis*, DB & JK 17. 6. 2020 not. – Tk, Turčiansky Michal, mokrad' jv. od obce, pod vyvýšeninou na pravej strane Somolického potoka, 490 m, 48°52'29,1" s. š., 18°51'55,8" v. d., ± 3 m, jeden jedinec, DB 2. 6. 2009 not. – Tk, Folkušová,

južne od obce, mokrad' pod hradskou do Sebeslaviec, 514 m, v okolí súradníc 48°57'42,7" s. š., 18°56'44,6" v. d., ± 4 m, jeden jedinec, spolu s *Carex davaliana* (vzácne), *C. panicea*, *C. paniculata* (LC), *Crepis paludosa*, *Dactylorhiza majalis* (NT), *Eriophorum latifolium*, *Gymnadenia conopsea* (LC), DB 16. 6. 2009 not.

Vstavačovec strmolistý pravý na nive Somolického potoka prvýkrát zaznačili Vlčko et al. (1997: 18); celkovo je v území známy len zo 4 lokalít.

Daphne cneorum; VU: VF, Blatnica, Kozia skala, skalnatý južný svah, reliktná borina, 822 m, 48°56'55,4" s. š., 19°00'19,1" v. d., ± 5 m, DB 7. 8. 2012 not.

Nová lokalita dopĺňa zriedkavý výskyt lykovca voňavého vo Veľkej Fatre (cf. Kliment et al. 2008: 176).

Datura stramonium var. *stramonium*; neo, nat: Tk, Háj, pahorok severne od obce, jv. okraj, dno bývalého lomu, na rozloženom záhradnom odpade, 525 m, 48°52'14,9" s. š., 18°53'23,3" v. d., ± 5 m, ojedinele v poraste *Echinochloa crus-galli*, spolu *Ambrosia artemisiifolia* (neo, inv), DB & JK 10. 7. 2020 BBZ.

Výskyt durmana obyčajného je v súčasnosti známy len z troch lokalít vo Veľkej Fatre a z náplavov jermozeme na brehoch Váhu pri Nolčove (cf. Kliment et al. 2008: 177, Štrba & Gogoláková 2017: 59). V okolí obce rástol durman aj v minulosti, na okrajoch polí menej ovplyvnených chemickými postrekmi (HŠ not.).

Dianthus deltoides: VF, trávnatý hrebeň medzi vrchmi Koniarky (1399,8 m) a Kýšky (1340,8 m), 1350 m, 48°52'22,0" s. š., 19°05'45,5" v. d., ± 5 m, 6 kvitnúcich trsov, DB & JK 22. 7. 2020 BBZ.

Vo Veľkej Fatre, najmä však v jej hrebeňovej časti, veľmi zriedkavý druh, ktorý na uvedenej lokalite dosahuje v súčasnosti najvyšší známy výskyt v pohorí (cf. Kliment et al. 2018a: 41).

Dianthus praecox subsp. *praecox*; KZ, LC: VF/Tk, Háj, pahorok severne od obce, 525 m, 48°52'15,4" s. š., 18°53'21,5" v. d., spolu s *Acinos alpinus*, *Alyssum alyssoides*, *Anthericum ramosum*, *Carex caryophyllea*, *Colymbada scabiosa*, *Festuca pallens*, *Fragaria moschata*, *Genista pilosa*, *Globularia punctata*, *Hippocrepis comosa*, *Leontodon incanus*, *Phleum phleoides*, *Poa angustifolia*, *Polygala amara* subsp. *brachyptera*, *P. major*, *Polygonatum odoratum*, *Pseudolysimachion spicatum*, *Pulsatilla subslavica* (KZ, NT), *Sanguisorba minor*, *Sedum sexangulare*, *Seseli osseum*, *Stachys recta*, *Teucrium chamaedrys*, *Thesium linophyllum* a i., DB 13. 6. 2006 not. – Tk/VF, Háj, pahorok severne od obce, 530 m, 48°52'07,1" s. š., 18°53'25,7" v. d., DB & JK 15. 6. 2006 not.

Zaujímavý výskyt horského endemita na pozvoľnom rozhraní dvoch rozdielnych fytochoriönov. Vo vlastnej Turčianskej kotline klinček včasný chýba a objavuje sa znovu až na úpätí pohoria

Žiar – na Kalvárii a úpäti vrchu Zniev pri Kláštore pod Znievom (Škovirová 1987: 206, Bernátová & Kliment 2001: 66).

Draba nemorosa; LC: Tk/VF, Háj, malá vyvýšenina východne od obce, nad poľnou cestou, 522 m, 48°51'45,5" s. š., 18°53'28,8" v. d., ± 5 m, spolu so *Sesleria albicans* (len jeden trs) a *Tithymalus esula*, DB & JK 17. 6. 2020 not.

V blízkosti záujmového územia chudóbka hájna pretrváva na železničnej stanici v Turčianskych Tepliciach (HŠ 28. 6. 2020 BBZ; cf. Kliment et al. 2017a: 25).

Erodium cicutarium; alien/ind?: Tk, Háj, okraj poľnej cesty pri cintoríne, 521 m, 48°51'54,3" s. š., 18°53'15,0" v. d., ± 6 m, spolu s *Potentilla argentea*, DB & JK 17. 6. 2020 not. – Tk/VF, Háj, vyvýšenina ssv. od obce, okraj pasienka s narušeným vegetačným krytom, 530 m, 48°52'07,9" s. š., 18°53'30,0" v. d., ± 5 m, DB 1. 6. 2009 not.

Bocianik rozpukovitý je známy len z niekoľkých, čiastočne starších lokalít na južnom a západnom okraji územia (Kliment et al. 2008: 186, 2017b: 175). Len ojedinelý výskyt v území má aj nátržník strieborný (cf. Kliment & Bernátová 2020: 58).

Falcaria vulgaris: Tk, Háj, pahorok zsz. od obce, 511 m, 48°52'08,4" s. š., 18°52'31,1" v. d., ± 5 m, roztratene, spolu s *Agrimonia eupatoria*, *Melampyrum arvense*, *Onobrychis viciifolia* (neo, nat), *Picris hieracioides*, *Salvia verticillata*, *Tithymalus esula*, *Veronica teucrium* a i., DB & JK 10. 7. 2020 not.

Teplomilný druh, vzácné zaznamenaný na západnom a jz. okraji územia (cf. Kliment et al. 2017a: 27).

Galium boreale: Tk, Turčiansky Michal, pravobrežná niva Somolického potoka jjv. od obce, 490 m, 48°52'59,22" s. š., 18°52'02,16" v. d., ± 4 m, DB 23. 7. 2009 not.

Vo Veľkej Fatre častejší, v Turčianskej kotline však zriedkavý druh (bližšie Bernátová et al. 2006: 86), v časti patriacej do záujmového územia známy z mokrade Hlíсна studňa pri Mošovciach (Gonda 2006: 33).

Galium ×pomeranicum (*G. album* × *G. verum*): VF, Sklabaňa, prvá vyvýšenina sv. od kopca Hradište, svah nad poľnou cestou, spolu s rodičmi, 49°02'45,8" s. š., 18°59'32,9" v. d., ± 4 m, DB 10. 7. 2008 not. – Tk, pravobrežná niva Somolického potoka medzi obcami Turčiansky Michal a Háj, 501 m, 48°52'13,3" s. š., 18°52'10,1" v. d., ± 5 m, početne, spolu s *Tithymalus esula*, DB & JK 25. 6. 2020 not.

Zriedkavý kríženec, dosiaľ pozorovaný len na troch lokalitách na západnom okraji územia.

Gentiana cruciata; LC: Tk, Háj, pahorok sz. od obce, 512 m, 48°52'12,5" s. š., 18°52'29,3" v. d., ± 5 m; neďaleko (48°52'13,3" s. š., 18°52'28,7" v. d., ± 5 m, 510 m) aj početná populácia *Cerinth minor*, DB & JK 17. 6. 2020 not. – Tk/VF, Háj, pahorok severne od obce, 530 m, 48°52'07,1" s. š., 18°53'25,7" v. d., DB & JK 15. 6. 2006 not.

Vo Veľkej Fatre vcelku častý, v jej predhorí však veľmi zriedkavý druh, dosiaľ zaznamenaný len v NPR Rakšianske rašelinisko (Bernátová & Škovirová 2012: 59) a na pahorku Pálčín diel pri Folkušovej (Bernátová et al. 2002: 107).

Helianthus annuus; neo, cas: Tk, Necpaly, rozsiahla zruderalizovaná plocha pri opustenom kaštieli, 503 m, 48°59'11,4" s. š., 18°58'08,8" v. d., ± 4 m, jeden jedinec, DB & JK 16. 6. 2020 not. – Tk, Háj, pahorok severne od obce, jv. okraj, dno bývalého lomu, na rozloženom záhradnom odpade, 525 m, ojedinele v poraste *Echinochloa crus-galli*, 48°52'14,9" s. š., 18°53'23,3" v. d., ± 5 m aj v kontaktnom poraste *Iva xanthiifolia*, 48°52'15,1" s. š., 18°53'23,1" v. d., ± 5 m, DB, HŠ & JK 23. 7. 2020 not.

Pestovaná olejina a krmovina, ktorej splalenie v území sme zatiaľ zaznamenali len ojedinele, čo do počtu lokalít i splanených jedincov (súhrnne Kliment & Očka 2017: 121, 122).

Hesperis matronalis subsp. *matronalis*; DD: VF/NT, Staré Hory, ľavobrežná niva Starohorského potoka medzi obcou a osadou Polkanová, 454 m, 48°49'25,1" s. š., 19°05'57,9" v. d., ± 9 m, v zruderalizovanom poraste *Petasites hybridus*, DB & JK 25. 6. 2020 not. – VF, Staré Hory, pravý breh Starohorského potoka, okraj údolnej nivy poniže cestného mosta medzi obcou a osadou Polkanová, populácia s rozlohou ca 6×2,5 m medzi brehom potoka a porastom *Petasites hybridus*, 443 m, 48°49'12,8" s. š., 19°05'59,9" v. d., ± 9 m, spolu s *Cirsium oleraceum*, *Geranium palustre*, *Roegneria canina*, ale aj *Urtica dioica*, *Solidago canadensis* (neo, inv), *Stenactis annua* (neo, inv) a i., DB & JK 16. 6. 2020 BBZ. – NT/VF, Liptovská Osada, okraj hradskej ssv. od obce, v poraste *Arrhenatherum elatius* pri stožiarí elektrického vedenia, 600 m, 48°57'22,2" s. š., 19°15'40,2" v. d., ± 10 m, DB & JK 25. 6. 2020 not. – VF/NT, Liptovská Osada, trávnatý svah pod hradskou do Liptovských Revúc, povyššie cintorína, 620 m, 48°56'57,7" s. š., 19°15'29,8" v. d., ± 5 m, väčší trs, DB & JK 25. 6. 2020 not.; v jeho bezprostrednej blízkosti (48°56'57,5" s. š., 19°15'29,5" v. d., ± 5 m, 623 m) sme zaznamenali aj porast *Fallopia japonica* (neo, inv) s rozlohou ca 7×5 m. – VF, Stredná Revúca, medzi okrajom hradskej a záhradným plotom, 680 m, 48°55'31,0" s. š., 19°11'02,6" v. d., ± 4 m, porast s rozlohou ca 4×1 m, DB & JK 25. 6. 2020 not.

Z nivy Starohorského potoka medzi Polkanovou a Starými Horami, 450 m, uviedli výskyt večernice voňavej pravej už Turisová & Turis (2007: 29). Tu spresňujeme a dopĺňame jej výskyt v záujmovom území.

Hyoscyamus niger; arch, nat: VF, Horné Jaseno, rozsiahla zruderalizovaná plocha na vrchole hrebienka južne od obce, pri okraji hradskej, 613 m, 49°00'45,1" s. š., 18°59'33,4" v. d., ± 5 m, DB & JK 16. 6. 2020 not. – Tk, zruderalizovaný okraj hradskej medzi Blatnicou a osadou Sebeslavce, 508 m,

48°56'39,3" s. š., 18°56'03,2" v. d., ± 6 m, ca 30 jedincov, spolu s *Papaver rhoeas*, *Reseda lutea* (arch, nat), DB & JK 16. 6. 2020 not.

V území boli novšie zaznamenané len tri ojedinelé výskyty v okolí obcí Háj, Turčianske Jaseno a Sklabinský Podzámok (Kliment & Očka 2017: 122, Kliment et al. 2017a: 41).

Hypochaeris radicata: VF, Vysná Revúca, pasienek v okolí turistického chodníka do sedla Ploskej (žltá značka), 1033 m, 48°54'48,7" s. š., 19°09'05,8" v. d., ± 5 m, DB, JT & JK 26. 6. 2020 not.

Vo Veľkej Fatre zriedkavý druh, v posledných desaťročiach zaznamenaný len na 5 lokalitách (bližšie Kliment et al. 2008: 212, 2018a: 43).

Iva xanthifolia; neo, nat: Tk, Háj, pahorok severne od obce, jv. okraj, dno bývalého lomu, na rozloženom záhradnom odpade, 525 m, 48°52'15,1" s. š., 18°53'23,1" v. d., ± 5 m, porast s rozlohou ca 10×12 m, DB & JK 10. 7. 2020 not. Floristické zloženie porastu (as. *Ivaetum xanthifoliae* Fijalkowski 1967, zväz *Atriplicion nitentis* Passarge 1978) reprezentuje fytoecologický zápis č. 2 (orientácia juh, sklon 2°, plocha zápisu 4×5 m, pokryvnosť E₁ 100 %, E₀ 0 %, výška porastu 220/150 cm, DB, HŠ & JK 23. 7. 2020):

E₁: *Iva xanthifolia* 5, *Atriplex patula* 4, *Arctium tomentosum* 2b, *Tripleurospermum perforatum* 2a, *Urtica dioica* 1, *Carduus personata* +, *Chenopodium ficifolium* +, *Conium maculatum* +, *Elytrigia repens* +, *Galium aparine* +, *Helianthus annuus* +, *Dactylis glomerata* r, *Triticum aestivum* r.

Iva voškovníkovitá bola v území zaznamenaná len dvakrát, v okolí Blatnice a Necpál (Kliment et al. 2008: 214). V oboch prípadoch šlo o krátkodobé výskyty (zavlečenie s krmivom pre zver). Zaujímavý je aj nález mrlíka figolistého (DB & JK 10. 7. 2020 BBZ), ktorého zriedkavý výskyt bol z územia publikovaný až v posledných rokoch (Mereďa et al. 2016: 278; Kliment et al. 2017a: 41, 2018a: 40).

Lamium amplexicaule; arch, nat: Tk, Rakša, okraj poľa pri cintoríne, nad budovami poľnohospodárskeho družstva, ca 530 m, 48°52'38,8" s. š., 18°53'03,0" v. d., ± 4 m, spolu s *Consolida regalis* subsp. *regalis*, DB 2. 6. 2009 not.

V území veľmi zriedkavý archeofyt, doteraz známy len z Jasenskej doliny (Kliment et al. 2008: 217) a z okolia Mošoviec (Kliment et al. 2017a: 42).

Leonurus cardiaca; arch, nat: Tk, Blatnica, zrúcaniny za Prónayovským kaštieľom, ca 490 m, 7079d, DB 9. 7. 2009 not.

Holub & Kmeťová (1993: 263) tento archeofyt z Veľkej Fatry ani Turčianskej kotliny neuviedli. Nezmenil sa o ňom ani Wäagner (1901) v anotovanom prehľade cievnatých rastlín Turčianskej župy. O to zaujímavejší je všeobecný údaj Textorisovej (1930: 76): „*U nás časté*“. V rokoch 1988 a 1995 jeho výskyt vo viacerých obciach v Turčianskej kotline (Blažovce, Jazernica, Sklené) zaregistrovala Škovirová (cf. Škovirová & Očka 2020).

Linum austriacum; LC: Tk, Rakša, výslunná stráň s *Festuca rupicola* nad sv. okrajom obce, 535 m, 48°52'53,0" s. š., 18°53'16,8" v. d., ± 3 m, DB 2. 6. 2009 not.

Nález dopĺňa veľmi sporadické údaje o rozšírení druhu (Škovirová 1987: 215, Kliment et al. 2008a: 221), ktoré je v území sústredené len v okolí Rakše.

Linum flavum; NT: VF, Háj, jz. svah vápencového pahorka vsv. od obce, 527 – 541 m, 48°51'46,2" s. š., 18°53'30,5" v. d., ± 5 m, spolu s *Acinos arvensis*, *Alyssum alyssoides*, *Asperula tinctoria*, *Aster amelloides* (LC), *Berberis vulgaris*, *Festuca rupicola*, *F. pallens*, *Globularia punctata*, *Inula conyzae*, *Koeleria macrantha*, *Phleum phleoides*, *Pilosella bauhinii*, *Scabiosa ochroleuca*, *Sedum sexangulare*, *Thymus praecox* a i., DB & JK 17. 6. 2020 not. – Tk, Háj, pahorok sz. od obce, početne na úpätí a v spodnej časti južného svahu, 504 m, 48°52'14,2" s. š., 18°52'21,6" v. d., ± 5 m, DB & JK 25. 6. 2020 not.

Ľan žltý sa s rôznou početnosťou vyskytuje aj na ďalších vyvýšeninách smerom k Turčianskemu Michalu až po ca 48°52'19,0" s. š., 18°52'00,8" v. d. (DB & JK 25. 6. 2020 not.). V roku 2006 rástol aj na pahorku pri bývalom hájskom mlyne (DB 9. 6. 2006 not.), kde sme ho v súčasnosti nenašli.

Lithospermum officinale: Tk, Háj, ovsíková lúka severne od obce, 525 m, 48°52'15,3" s. š., 18°53'19,2" v. d., ± 7 m, 5 jedincov; v najbližšom okolí roztratene aj *Cirsium eriophorum*, DB & JK 10. 7. 2020 not.

Kamienka lekárska je v nižších polohách Veľkej Fatry vcelku bežná, z kotlinovej časti záujmového územia sa však jej výskyt neuvádzal.

Lotus corniculatus var. *alpicola* Beck: VF, Ploská, rozsiahla nivačná depresia („kotel“) na vsv. svahu, sporadicky v štrbinách slienitých vápencov, 1452 m, 48°56'05,2" s. š., 19°07'19,5" v. d., nižšie (ca 1430 m) aj v drobnoskeletnatej sutine, DB, JK & JT 15. 7. 2020 BBZ. – VF, Krížna (1574,3 m), lavínové žľaby medzi vypuklým hrebienkom na vsv. svahu, pod výsadbami kosodreviny, nestabilizovaná drobnoskeletnatá sutina, 1512 m, 48°52'40,0" s. š., 19°04'49,5" v. d., ± 5 m; 1525 m, 48°52'39,3" s. š., 19°04'48,2" v. d., ± 8 m, DB & JK 22. 7. 2020 BBZ. Na poslednej lokalite rastie v pionierskom spoločenstve, ktorého zloženie zachytáva zápis č. 3 (sklon 25°, plocha zápisu 2×4 m, pokryvnosť E₁ 25 %, E₀ 0 %):

E₁: *Deschampsia cespitosa* 1, *Leontodon hispidus* subsp. *hispidus* 1, *Leucanthemum margaritae* 1, *Lotus corniculatus* var. *alpicola* 1, *Poa alpina* 1, *Ranunculus pseudomontanus* 1, *Alchemilla xanthochlora* +, *Carex sempervirens* +, *Carlina acaulis* +, *Cirsium erisithales* +, *Festuca rubra* +, *Galium anisophyllum* +, *Hieracium bupleuroides* +, *H. dentatum* +, *Phyteuma orbiculare* +, *Prunella vulgaris* +, *Scabiosa lucida* +, *Sesleria albicans* +, *Taraxacum* sp. +, *Thymus alpestris* +, *Tussilago farfara* +, *Vicia oreophila* +, *Cirsium eriophorum* r, *Gentianella fatrae* r.

Ľadeneč rožkatý alpínsky je vo Veľkej Fatre aj na Slovensku zriedkavo zdokumentovaný taxón, v súčasnosti hodnotený ako samostatný druh *Lotus alpicola* (Beck) Miniaev, Z. G. Ulle et Kritzk. O jeho výskyte v záujmovom území existovali len tri doklady z hlavného chrbta pohoria (Kráľova studňa, Krížna, Majerova skala) zo začiatku 50. rokov 20. storočia (cf. Chrtková-Zertová 1973: 77). Nami zistené údaje prispievajú k poznaniu jeho rozšírenia a synekológie.

Lycopersicon esculentum; neo, cas: Tk, Turany, Brvná, koryto Váhu východne od mesta, narušený zvyšok pravobrežnej štrkovej lavice powyše mosta diaľnice D1, 398 m, 49°06'24,8" s. š., 19°03'18,0" v. d., najmenej 2 plodiace jedince, JT 12. 10. 2019 foto.

Splanenie rajčiaka jedlého bolo zaznamenané len nedávno v okrajových častiach územia (bližšie Kliment 2017a: 104).

Menyanthes trifoliata; EN: Tk, Háj, mokraď pri ihrisku, 513 m, 48°51'54,0" s. š., 18°53'24,2" v. d., ± 5 m, spolu s druhmi *Bistorta major*, *Caltha palustris*, *Carex davalliana* (početne), *C. nigra*, *C. panicea*, *C. rostrata* (ojed.), *Cirsium rivulare*, *Crepis paludosa*, *Dactylorhiza majalis*, *Equisetum palustre*, *Eriophorum angustifolium*, *E. latifolium*, *Galium palustre*, *Hypericum tetrapterum*, *Lythrum salicaria*, *Poa palustris*, *Scrophularia umbrosa*, *Valeriana dioica*, *Veronica beccabunga*, DB & JK 15. 6. 2006 (cf. Bernátová et al. 2006: 71).

Podľa aktuálnych pozorovaní (DB & JK 17. 6. 2020 not., 10. 7. 2020 not.) v mokradi prežíva niekoľko desiatok jedincov vachty v skupinkách na ploche ca 5 m². Medzičasom sa však v dôsledku zmeny vodného režimu zmenilo aj druhové zloženie mokrade; v súčasnosti tu okrem vachty rastú: *Bidens* sp., *Caltha palustris*, *Carex nigra* (1 trs), *C. paniculata*, *Catabrosa aquatica*, *Cirsium canum*, *C. rivulare*, *Crepis paludosa*, *Cyperus fuscus* (porast na ploche ca 2×4 m), *Epilobium palustre*, *Filipendula ulmaria*, *Galium rivale*, *Glyceria fluitans*, *Lysimachia vulgaris*, *Lythrum salicaria*, *Scirpus sylvaticus*, *Scrophularia umbrosa*, *Scutellaria galericulata*, *Valeriana officinalis*, *Veronica beccabunga*.

Myosotis sparsiflora: VF, Horné Jaseno, okraj hradskej južne od obce, 606 m, 49°00'46,7" s. š., 18°59'45,2" v. d., ± 5 m, spolu s *Conium maculatum*, DB & JK 16. 6. 2020 BBZ. – Tk, Necpaly, zruderalizovaná plocha pri opustenom kaštieli, 502 m, 48°59'10,6" s. š., 18°58'06,9" v. d., ± 6 m, DB & JK 16. 6. 2020 not.

Nezábudka riedkokvetá je aktuálne známa len z údolia potoka Kantor južne od Turčianskej štiavničky (Kliment et al. 2017a: 31).

Neslia paniculata; arch, nat: Tk, Blatnica, Diel, okraj poľa neďaleko odbočky prístupovej cesty k ATC Pod Záhorím, 7079d, početne, DB 22. 5. 2009 not. – Tamže, 555 m, 48°55'44,9" s. š., 18°54'59,3" v. d., ± 5 m, jediný jedinec, spolu s *Descurainia sophia* (arch, nat), *Myosotis arvensis* (arch, nat), *Viola arvensis* (arch, nat), DB & JK 10. 7. 2020 not.

Repinka metlinatá sa v posledných rokoch v území našla len na poliach za Hubovou (Nechaj 2015: 236).

Onopordum acanthium; arch, nat: Tk, Necpaly, zruderalizovaná plocha pri opustenom kaštieli, 503 m, 48°59'11,6" s. š., 18°58'08,1" v. d., ± 5 m, 4 jedince, DB & JK 16. 6. 2020 not.

Teplomilný archeofyt, ktorého ojedinelý výskyt sme v posledných rokoch zaznamenali na troch lokalitách na západnom okraji územia (bližšie Kliment et al. 2017b: 180, 2018a: 46). Nové ná-

lezisko sa nachádza v bezprostrednej blízkosti dnes už nejestvujúcej cigánskej kolónie, odkiaľ ostropes obyčajný pred vyše 100 rokmi uviedla Textorisová (1913: 11).

Ophrys insectifera; NT: Tk, Turčiansky Michal, pahorok jjv. od obce, nad pravým brehom Somolického potoka, 504 m, 48°52'30,3" s. š., 18°52'10,2" v. d., ± 5 m, spolu s *Carex flacca*, *C. montana*, *C. ornithopoda*, *Listera ovata* (LC), *Phyteuma orbiculare* a i., DB 2. 6. 2009 not.

V kotlinovej časti územia bol výskyt hmyzovníka muchovitého známy len z pahorkov severne od Hája, na rozhraní oboch fytochoriónov (cf. Bernátová et al. 2006: 73).

Orobanche kochii; NT: Tk, Turčiansky Michal, pahorok jjv. od obce, krovinato-trávnatý jjz. svah, 500 m, 48°52'19,0" s. š., 18°52'00,8" v. d., ± 4 m, 2 mladé jedince na *Colymbada scabiosa*, DB & JK 23. 7. 2020 foto (revid. Zázvorka). V okolí nálezu rastú napr. *Achillea collina*, *Allium oleraceum*, *Anthericum ramosum* (aspekt), *Aster amelloides*, *Lathyrus tuberosus* (arch, nat), *Linum flavum*, *L. tenuifolium*, *Ononis arvensis*, *O. spinosa*, *Prunella grandiflora*, *Pyrethrum corymbosum*, *Reseda lutea*, *Seseli annuum* a i. V spodnej časti svahu (497 m, 48°52'19,5" s. š., 18°52'00,4" v. d.) sa ojedinele vyskytuje aj *Calamagrostis varia* (porast s priemerom ca 1,5 m), na nive pri úpätí pahorka (494 m, 48°52'19,7" s. š., 18°52'00,2" v. d.) malý porast *Molinia caerulea*.

Zárafa Kochova je v území známa len z dvoch lokalít – južne od Blatnice a z riečnych terás medzi obcami Háj a Rakša (cf. Bernátová et al. 2020: 92).

Orobanche lutea; NT: Tk, Háj, vyvýšenina sz. od obce, 513 m, 48°52'07,6" s. š., 18°52'39,9" v. d., ± 6 m, 4 jedince, spolu s *Vicia tenuifolia*, DB & JK 17. 6. 2020 not.

V území zriedkavý druh nižších polôh, doteraz zaznamenaný len na niekoľkých lokalitách v okrajových častiach Veľkej Fatry; v jej predhorí len na výslnných pahorkoch severne od Hája (Bernátová et al. 2006: 87).

Physalis alkekengi; alien/ind?: VF, Sklabinský Podzámok, pri vstupnej bráne do hradu zvnútra, 604 m, 49°03'18,4" s. š., 19°01'06,2" v. d., ± 10 m, ojed., spolu s *Malva sylvestris* (arch, nat), DB & JK 16. 6. 2020 not.

Druh nejasného pôvodu zaznamenaný na 5 lokalitách v okrajových častiach pohoria, prevažne v lesných porastoch alebo na ich okrajoch; na okraji záhradkovej osady jv. od Kalvárie (Ružomberok) splanený (cf. Štrba & Gogoláková 2017: 61).

Pinus mugo: VF, Maďarovo (1339,6 m), skalnatý hrebienok nad záverom údolia Čierňavy, 1311 m, 49°02'07,7" s. š., 19°12'59,5" v. d., tri trsy v poraste *Carex sempervirens*, spolu s *Anthericum ramosum*, *Campanula cochleariifolia*, *Jovibarba globifera*, *Primula auricula* subsp. *hungarica* (KZs, LC) a i.; jeden trs aj na susednom zvislom brale, JK & PK 20. 7. 2007 not.

Kosodrevina je vo Veľkej Fatre ostrovčekovito rozšírená na vápencovo-dolomitových vrcholoch, najbližšie k nami zistenej lokalite na Skalnej Alpe (bližšie Uhlířová & Bernátová 2004: 69, 70). Nové nálezisko posúva severnú hranicu jej výskytu v pohorí; jeho pôvodnosť je však sporná.

Primula farinosa; VU: Tk, Folkušová, južne od obce, mokrad' pod hradskou od Blatnice, 511 m, 48°57'43,68" s. š., 18°56'41,04" v. d., ± 6 m, jediný jedinec, spolu s *Carex davalliana*, *Gymnadenia densiflora* (NT), *Selinum carvifolia*, DB 9. 7. 2009 not.

V kotlinovej časti záujmového územia sa výskyt prvosienky pomúčeney uvádzal len z mokradí v okolí obcí Rakša a Mošovce (cf. Bernátová et al. 2006: 75, Bernátová & Škovičová 2012: 58, 59).

Rhinanthus minor: VF, masív Krížnej, trávnatý sz. svah kóty 1557 m, 1504 m, 48°52'38,2" s. š., 19°04'03,2" v. d., ± 6 m, DB & JK 22. 7. 2020 not.

Údaj výrazne posúva doteraz uvádzané výškové maximá (1211 m, resp. 1330 m) druhu na Slovensku (cf. Goliašová 1997: 424, Kliment et al. 2008: 258).

Ribes nigrum; alien/ind?: Tk, Háj, sz. od obce, vlhká trávnatá depresia za bývalým hájskym mlynom, pod vyvýšeninou s miestnym lomom, 506 m, 48°52'08,1" s. š., 18°52'44,0" v. d., ± 6 m, spolu s *Phragmites australis*, DB & JK 17. 6. 2020 not. – VF, Liptovská Osada, ľavobrežná niva Revúcej jv. od obce, mokrad' s ± stojacou vodou, 622 m, 48°56'43,7" s. š., 19°14'58,2" v. d., ± 5 m, spolu s *Alisma plantago-aquatica*, *Cirsium rivulare*, *Geum rivale*, *Petasites hybridus*, *Ranunculus flammula*, *Scirpus sylvaticus* a i., DB & JK 25. 6. 2020 not.

Výskyt ríbezle čiernej bol postupne zaznamenaný na 5 lokalitách v okrajových častiach územia od okolia Harmanca po Rojkovské rašelinisko. Z ľavostranného alúvia Revúcej poniže Nižnej Revúcej, 655 m, ju uviedla aj Valášková (2017: 37).

Ribes rubrum; neo, nat: Tk, Háj, pahorok sz. od obce, 512 m, 48°52'15,1" s. š., 18°52'22,9" v. d., ± 4 m, splanený ker („biela ríbezl'a“) v malom poraste *Ligustrum vulgare* na vrchole pahorka, DB & JK 10. 7. 2020 not.

Niekoľko splanených výskytov ríbezle červenej v území bolo zistených až v posledných rokoch (cf. Kliment et al. 2017a: 45, 2019: 239; Štrba & Gogoláková 2017: 61; Valášková 2017: 36).

Rorippa palustris: Tk, Turčiansky Michal, jiv. od obce, pravobrežná niva Somolického potoka, drobné preliačiny v blízkosti mosta cez potok, 493 m, 48°52'16,4" s. š., 18°51'58,5" v. d., DB 9. 6. 2006 not., DB & JK 17. 6. 2020 not.

V území zriedkavý druh, zaznamenaný len na dvoch lokalitách (cf. Kliment et al. 2008: 260).

Rorippa sylvestris: Tk, Turčiansky Michal, pravobrežná niva Somolického potoka jiv. od obce, 494 m, 48°52'21,7" s. š., 18°51'59,2" v. d., ± 4 m, DB 23. 7. 2009 not. – Tk, Háj, pasienok severne od obce, pri poľnej ceste, 519 m, 48°51'54,4" s. š., 18°53'13,5" v. d., ± 7 m, DB & JK 17. 6. 2020 not. – Tk, Háj, zruderalizovaný trávnatý východný svah pod cintorínom, 515 m, 48°51'55,9" s. š., 18°53'20,3" v. d., ± 5 m, početne, DB & JK 10. 7. 2020 not.

Na Slovensku vcelku častý, vo Veľkej Fatre a Turčianskej kotline však zriedkavý druh (cf. Tomšovic 2002: 294, Kliment et al. 2008: 260).

Schoenoplectus tabernaemontani; NT: Tk, Turčiansky Michal, jv. od obce, bahnná mokrad' pri ľavom brehu Somolického potoka, 498 m, 48°52'19,8" s. š., 18°51'54,0" v. d., ± 4 m, niekoľko menších porastov na ploche ca 20×10 m, DB & JK 17. 6. 2020 BBZ. – Tamže, menší porast s rozlohou ca 2×1 m, 48°52'16,7" s. š., 18°51'55,8" v. d., ± 5 m, spolu s *Carex otrubae*, *Eleocharis uniglumis*, *Hypericum tetrapterum*, *Juncus articulatus*, *Lycopus europaeus* a i., DB & JK 25. 6. 2020 not. Floristické zloženie porastu s výskytom škripinca dvojbližnového (as. *Schoenoplectetum tabernaemontani* Soó 1947) dokumentuje zápis č. 4:

Lokalita: ako vyššie, povrch zvlhnený, miestami s malými depresiami so stojacou vodou; 498 m, 48°52'20,1" s. š., 18°51'54,1" v. d., ± 4 m, plocha 4×4 m, pokryvnosť E₁ 85 %, E₀ 2 % (indet.), DB & JK 25. 6. 2020.

E₁: *Schoenoplectus tabernaemontani* 4, *Lythrum salicaria* 2a, *Mentha aquatica* 2a, *Juncus articulatus* 1, *Phragmites australis* 1, *Ranunculus acris* 1, *Valeriana dioica* 1, *Agrostis stolonifera* +, *Caltha palustris* +, *Carex acuta* +, *C. davalliana* +, *C. diandra* +, *C. flacca* +, *C. panicea* +, *C. riparia* +, *Cirsium canum* +, *C. rivulare* +, *Eleocharis uniglumis* +, *Eupatorium cannabinum* +, *Festuca rubra* +, *Filipendula ulmaria* +, *Galium rivale* +, *G. uliginosum* +, *Glyceria fluitans* +, *Lathyrus pratensis* +, *Parnassia palustris* +, *Poa pratensis* +, *Potentilla anserina* +, *P. erecta* +, *Prunella vulgaris* +, *Salix aurita* +, *Sanguisorba officinalis* +, *Scutellaria galericulata* +, *Symphytum officinale* +, *Angelica sylvestris* r, *Leucanthemum vulgare* agg. r, *Lychnis flos-cuculi* r, *Myosotis scorpioides* agg. r, *Triglochin palustre* r. – *Chara fragilis* 2a.

Ojedinelý výskyt škripinca dvojbližnového v mokradiach medzi obcami Turčiansky Michal a Háj prvýkrát zaznamenala Bosáčeková (1974: 71); neskôr bol pokladaný za zaniknutý (cf. Škovirová 1987: 216). V rámci Turčianskej kotliny bol novšie potvrdený len pri Budiši (Bernátová et al. 2006: 89).

Scleranthus annuus; arch, nat: VF, kóta 1101,9 m medzi vrchmi Nižná Lipová a Magura, lúka na západnom svahu pod turistickým chodníkom (miestny názov Červené), na mravenisku, ca 1060 m, JN 29. 5. 2020 foto.

V území zriedkavý druh; aktuálne doklady sú len z vrchu Hriadyky pri Čremošnom a z jz. svahu Borišova (Peniašteková 2012: 130).

Scorzonera purpurea; NT: Tk, južná stráň trávnej vyvýšeniny (fosilny travertín) medzi obcami Turčiansky Michal a Háj, po pravej strane Somolického potoka, 513 m, 48°52'17,9" s. š., 18°52'17,0" v. d., ± 5 m, ca 80 – 100 jedincov, spolu s *Bromus erectus*, *Campanula glomerata* subsp. *glomerata*, *Echium vulgare*, *Galium glaucum*, *Geranium sanguineum*, *Inula ensifolia*, *Juniperus communis*, *Linum tenuifolium*, *Melampyrum arvense*, *Polygala major*, *Pulsatilla subslavica*, *Reseda lutea*, *Securigera varia*, *Tithymalus cyparissias*, *Trommsdorffia maculata*, *Veronica austriaca*, *Vicia tenuifolia* a i., DB & JK 17. 6. 2020 not. – Tk/VF, Blatnica, južne od obce, v poraste *Festuca rupicola* pri južnom okraji areálu ATC Pod Záhorím, 567 m, 48°55'34,8" s. š., 18°55'12,1" v. d., ± 4 m, spolu s *Bromus erectus*, *Carex montana*, *Carlina*

acaulis, *Colymbada scabiosa*, *Medicago falcata*, *Phleum phleoides*, *Polygala major*, *Trommsdorffia maculata* a i., DB 22. 5. 2009 not.

Hádí mor purpurový je v území známy len z uvedených lokalít. Prvý údaj spresňuje polohu lokality (cf. Bernátová & Škovirová 1993: 401) a aktuálnu početnosť populácie, druhý údaj reprezentuje ďalšiu mikrolokalitu v okolí Blatnice (cf. Kliment et al. 2008: 268). Na Dieli pri Blatnici ho zbierala už Textorisová (1913 BRA, 1930: 95), na pahorku pri hájskom mlyne, ca 500 m, Maloch (1925 PRC sec. Škovirová & Očka 2005: 125).

Scrophularia umbrosa; NT: Tk, Háj, mokraď pri ihrisku, 513 m, 48°51'54,0" s. š., 18°53'24,2" v. d., ± 5 m, DB & JK 17. 6. 2020 not. – Tk, Háj, čiastočne zruderalizovaná mokraď severne od obce, powyše poľnohospodárskeho družstva, 511 m, 48°52'10,0" s. š., 18°53'00,7" v. d., ± 4 m, v poraste *Phragmites australis*, DB & JK 10. 7. 2020 not. – Tk/VF, Mošovce, východne od obce, mokraď Hlísna studňa, 501 m, 48°54'27,3" s. š., 18°54'17,5" v. d., ± 8 m, DB & JK 10. 7. 2020 not.

Údaje dopĺňajú poznatky o rozšírení tohto v území pomerne zriedkavého mokraďového druhu.

Scutellaria galericulata: Tk, Háj, mokraď pri ihrisku, 513 m, 48°51'54,0" s. š., 18°53'24,2" v. d., ± 5 m, DB & JK 17. 6. 2020 not. – Tk, pravobrežná niva Somolického potoka medzi obcami Turčiansky Michal a Háj, v rozľahlých porastoch *Phragmites australis*: 500 m, 48°52'14,4" s. š., 18°52'02,6" v. d., ± 5 m, DB & JK 25. 6. 2020 not. – Tamže, 501 m, 48°52'12,8" s. š., 18°52'13,1" v. d., ± 5 m, početne (desiatky jedincov) v poraste *Scirpus sylvaticus*, oba DB & JK 25. 6. 2020 not. Výskyt škripiny nadväzuje na brehový porast trstia s trsmi *Carex paniculata*, *C. hirta* a i. (48°52'12,0" s. š., 18°52'10,4" v. d., ± 5 m, DB & JK 25. 6. 2020 not). – Tk, Turčiansky Michal, jv. od obce, bahnitá mokraď pri ľavom brehu Somolického potoka, 498 m, 48°52'19,8" s. š., 18°51'54,0" v. d., ± 4 m, DB & JK 17. 6. 2020 not.

V území zriedkavý mokraďový druh (cf. Kliment et al. 2008: 269), v jeho kotlinovej časti zaznamenaný najbližšie v NPR Rakšianske rašelinisko (Bernátová & Škovirová 2012: 59).

Secale cereale; arch, cas: Tk/VF, Háj, okraj poľnej cesty východne od obce, rozhrnutá výsypka štrkovitej zeminy, 518 m, 48°51'43,8" s. š., 18°53'29,2" v. d., ± 4 m, 5 jedincov, DB & JK 17. 6. 2020 not. – Tk, Háj, sz. od obce, zruderalizovaný trávnatý svah poľnej cesty, 507 m, 48°52'07,7" s. š., 18°52'31,5" v. d., ± 5 m, ojed., DB & JK 10. 7. 2020 not.

Prvé údaje o splanení raže v území.

Senecio erraticus: Tk, Turčiansky Michal, pod vyvýšeninou na pravej strane Somolického potoka jjv. od obce, 491 m, 48°52'19,5" s. š., 18°51'58,32" v. d., DB 23. 7. 2009 not.

O výskyte tohto druhu v území doteraz existoval jediný starý, novšie nepotvrdený údaj (Petrikovich 1912: 132) z ústia Belianskej doliny pri Belej (cf. Kliment et al. 2008: 269).

Sherardia arvensis; arch, nat: Tk, Háj, okraj poľa východne od obce, 529 m, 48°51'34,4" s. š., 18°53'27,6" v. d., ± 5 m, roztratené, spolu s *Tithymalus helioscopia* (arch, nat), DB & JK 17. 6. 2020 not. – Tk, Blatnica, Diel, okraj poľa oproti odbočke cesty k ATC Pod Záhorím, 557 m, 48°55'41,2" s. š., 18°55'03,0" v. d., ± 4 m, DB 2. 6. 2009 not. – Tamže, 555 m, 48°55'44,9" s. š., 18°54'59,3" v. d., ± 5 m, DB & JK 10. 7. 2020 not.

V území veľmi zriedkavý archeofyt, novšie zbieraný len na poliach pri Rakši (Kliment et al. 2017b: 182).

Sisymbrium strictissimum; alien/ind?: Tk, Necpaly, rozsiahla zruderalizovaná plocha pri opustenom kaštieli, 503 m, 48°59'12,7" s. š., 18°58'09,8" v. d., ± 5 m, DB & JK 16. 6. 2020 not. – VF, Horné Jaseno, okraj hradskej južne od obce, 606 m, 49°00'46,7" s. š., 18°59'45,2" v. d., ± 5 m, DB & JK 16. 6. 2020 not.

Druh nejasného pôvodu zbieraný na viacerých lokalitách v spodných častiach údolí a v okrajových častiach Veľkej Fatry; v obciach na rozhraní s Turčianskou kotlinou však jeho výskyt zatiaľ nebol zaznamenaný.

Sorbus chamaemespilus; NT: VF, Ploská, nivačná depresia („kotel“) na vsv. svahu, 1410 m, 48°56'07,2" s. š., 19°07'22,3" v. d., ± 6 m, 5 nízkych kríčkov na okraji malého hrebienka, JK, DB & JT 15. 7. 2020 BBZ.

Vo Veľkej Fatre zriedkavý druh, vyskytujúci sa len v málopočetných populáciách, často len jednotlivito. Nález na Ploskej, odkiaľ sa mišpuľka doteraz neuvádzala, reprezentuje jej vzácny výskyt na slienitých vápencoch.

Stachys annua; arch, nat: VF/Tk, Mošovce, východne od obce, okraj obilného poľa pri západnom úpätí Kuracieho vršku, 503 m, 48°54'26,5" s. š., 18°54'22,5" v. d., ± 6 m, početne (stovky), spolu s *Pastinaca sativa*, DB & JK 10. 7. 2020 not. – Tk, Turčiansky Michal, južný svah pahorka nad poľnou cestou, dve blízke plôšky zbavené vegetácie (diviaky?), 498 m, 48°52'15,4" s. š., 18°52'03,9" v. d., ± 4 m, desiatky jedincov, spolu s *Papaver rhoeas* (ojed.), DB & JK 23. 7. 2020 not.

V území veľmi zriedkavý teplomilný archeofyt, v posledných desaťročiach zdokumentovaný len z dvoch lokalít (cf. Kliment et al. 2018a: 48, Kliment & Bernátová 2020: 68).

Stachys germanica: VF, Belá, lúky na hrebienku vpravo nad Jasenskou dolinou, približne oproti lyžiarskemu stredisku, 705 m, 49°01'11,1" s. š., 19°01'11,1" v. d., ± 5 m, DB 30. 6. 2016 not.

Čistec nemecký je v území známy len zo širšieho okolia Horného Jasena (cf. Kliment et al. 2008: 277).

Stachys palustris: Tk, Háj, okraj poľa východne od obce, 525 m, 48°51'36,6" s. š., 18°53'29,2" v. d., ± 4 m, početne, spolu s *Lamium purpureum* (arch, nat), *Thlaspi arvense* (arch, nat) a i., DB & JK 17. 6. 2020 not.

V území pomerne zriedkavý druh; v jz. časti známy len v okolí obcí Rakša a Blatnica (cf. Kliment et al. 2008: 277, Bernátová & Škovirová 2012: 59, 63).

Stenactis annua; neo, inv: Tk, Háj, zruďeralizovaný trávnatý východný svah pod cintorínom, 515 m, 48°51'55,9" s. š., 18°53'20,3" v. d., ± 5 m, spolu s *Artemisia vulgaris*, *Carduus acanthoides* (arch, nat), *Conyza canadensis* (neo, inv), *Crepis biennis*, *Tanacetum vulgare*, DB & JK 10. 7. 2020 not. – Tk, Háj, pahorok severne od obce, dno bývalého lomu, 525 m, 48°52'14,9" s. š., 18°53'23,3" v. d., ± 5 m, spolu s *Conyza canadensis*, *Galeopsis bifida*, *Sambucus ebulus* a i., DB & JK 10. 7. 2020 not. – VF, Ľubochnianska dolina, záver, nad lesnou cestou križujúcou dolinku Močidlo, ca 1020 m, 48°56'48,5" s. š., 19°07'23,3" v. d., ojed., DB, JT & JK 15. 7. 2020 not.

Posledný údaj dokladá prenikanie tohto invázneho neofyta popri lesných cestách hlboko dovnútra pohoria a do vyšších polôh; zároveň predstavuje jeho najvyššie nám známe nálezisko vo Veľkej Fatre.

Telekia speciosa: VF, Kraľovany, ľavý breh Váhu pod Kopou, 431 m, 49°08'57,18" s. š., 19°07'45,0" v. d., ± 6 m, DB 13. 8. 2012 not. – VF, Ľubochnianska dolina, záver, v smrekovo-bukovom lese pri turistickom chodníku (žltá značka) z Močidla do sedla medzi vrchmi Borišov (1509,5 m) a Ploská, 1098 m, 48°56'47,4" s. š., 19°07'13,9" v. d., ojedinele v poraste *Carex remota*, DB, JT & JK 15. 7. 2020 not.

Prvý údaj dokumentuje šírenie tohto expanzívneho druhu aj popri brehoch Váhu, druhý postupné prenikanie Ľubochnianskou dolinou až do jej záveru a bočnými údoliami nahor.

Tragopogon dubius: KF/VF, Kraľovany, železničná stanica, východná časť koľajiska, 433 m, 49°09'11,3" s. š., 19°07'55,8" v. d., JT 14. 6. 2020 foto.

Druh známy z medzí, strání, násypov, priekop, úhorov a rumovísk v teplejších oblastiach Slovenska; vo Veľkej Fatre z previsov Slničných skál na južnom úpätí Ostrej a z previsových dutín nad dolinkou Žihľavná v masíve Tlstej (Kliment et al. 2008: 285).

Trifolium incarnatum; neo, cas: Tk/VF, Blatnica-Sebeslavce, Žliabky, okraj hradskej (cesta III/2132), medzi Sebeslavcami a Folkušovou, 519 m, 48°57'30,45" s. š., 18°56'54,26" v. d., JT 4. 6. 2020 foto. – Tk, Ivančiná, Za cintorínom, pole východne od obce, masovo v poľnohospodárskej kultúre (pestovaná), 460 m, 48°54'39,5" s. š., 18°49'09,5" v. d., JT 12. 6. 2020 BBZ.

Nález pri Sebeslavciach predstavuje prvý údaj o splnení d'ateliny purpurovej v záujmovom území.

Trollius altissimus; NT: Tk, Turčiansky Michal, pravobrežná niva Somolického potoka pri južnom okraji obce, v poraste *Phragmites australis*, spolu s *Carex cespitosa*, 488 m, 48°52'44,40" s. š., 18°51'46,62" v. d., Bernátová 23. 5. 2006 not.

Pri overovaní výskytu (DB & JK 25. 6. 2020 not.) sme žltohlav, na rozdiel od ostrice trsnatej, nepotvrдили.

Valerianella dentata; arch, nat, NT: Tk, Háj, pahorok sz. od obce, 516 m, 48°52'14,6" s. š., 18°52'25,5" v. d., ± 5 m, spolu s *Acinos arvensis*, *Acosta rhenana*, *Agrimonia eupatoria*, *Alyssum alyssoides*, *Carlina acaulis*, *Cerinth minor*, *Dianthus carthusianorum*, *Festuca rupicola*, *Genista pilosa*, *Koeleria macrantha*, *Medicago falcata*, *Melampyrum arvense*, *Potentilla heptaphylla*, *Salvia pratensis*, *Stachys recta*, *Thesium linophyllum*, *Tithymalus esula*, *Tragopogon orientalis*, *Trifolium montanum*, *Trommsdorffia maculata*, *Veronica austriaca*, *Vicia tenuifolia* a i., DB & JK 17. 6. 2020 BBZ.

Valeriánka zúbkatá sa z územia uvádza len z okolia obce Konské (cf. Kliment et al. 2008: 290). V jeho tesnej blízkosti sa našla na výslnnej skalnatej jz. strane kóty 544,5 m pri Ďanovej (Bernátová et al. 2002: 107).

Veronica anagallis-aquatica: VF, Liptovské Revúce, mokrad' pri turistickom chodníku (žltá značka) do sedla Ploskej, 1241 m, 48°55'30,3" s. š., 19°08'25,6" v. d., ± 6 m, v poraste *Carex paniculata* spolu s *Allium schoenoprasum* subsp. *sibiricum*, *Caltha palustris*, *Carex davalliana*, *C. lepidocarpa*, *C. rostrata*, *Dactylorhiza majalis*, *Eleocharis quinqueflora*, *Geum rivale*, *Mentha longifolia*, *Triglochin palustre*, DB, JT & JK 26. 6. 2020 not.

Náš nález značne posúva vertikálne maximum (1092 m) veroniky drchničkovej na Slovensku uvedené vo Flóre Slovenska (cf. Peniašteková 1997: 154). Vo Veľkej Fatre je zriedkavá, známa len z niekoľkých lokalít (cf. Kliment et al. 2008: 291).

Vicia angustifolia; arch, nat: Tk, Háj, pahorok sz. od obce, južné úpätie, 503 m, 48°52'14,4" s. š., 18°52'21,3" v. d., ± 4 m, ojed., DB & JK 25. 6. 2020 BBZ.

V záujmovom území veľmi zriedkavý teplomilný archeofyt, doteraz nájdený len v okolí Horného Jasena na rozhraní Veľkej Fatry a Turčianskej kotliny (Kliment et al. 2017a: 38). V rámci fig. podokresu Veľká Fatra bol zbieraný na dvoch lokalitách pri Banskej Bystrici (cf. Kliment et al. 2008: 294).

b) machorasty

Dichodontium palustre; LC: VF, Malá Smrekovica, prameniská sz. pod sedlom, 1415 m, 49°00'32,04" s. š., 19°12'20,82" v. d., ± 6 m, spolu s *Aneura pinguis*, *Calliargon stramineum*, *Palustriella commutata*, *Philonotis fontana*, DB 28. 8. 2012 BBZ, det. Šoltés.

Vo Veľkej Fatre veľmi zriedkavý mach, doteraz známy len z dvoch blízkych lokalít v severnej časti pohoria (Šoltés et al. 2008: 80).

Drepanocladus aduncus; LC: VF, Ploská, pramenisko s *Allium schoenoprasum* subsp. *sibiricum* na jv. svahu, 1458 m, 48°55'40,2" s. š., 19°07'21,9" v. d., ± 7 m, DB 28. 6. 2007 BBZ, det. Šoltés.

Vzácný výskyt druhu bol doteraz známy len z mokradí na úpätí pohoria (cf. Hrivnák & Kochjarová 2008: 273, Šoltés et al. 2008: 82).

Leptodictyum riparium; LC: VF, Ploská, prameniskové slatinisko v žľabe na vsv. svahu, 1395 m, 48°55'52,8" s. š., 19°07'43,8" v. d., ± 4 m, DB & JK 2. 8. 2017 BBZ, det. Mišíková.

O výskyte chaboša pobrežného v území bol publikovaný jediný údaj z rašelinniska medzi obcami Háj a Turčiansky Michal (Bosáčková 1974: 83). Nálezisko na Ploskej predstavuje prvý známy výskyt vo Veľkej Fatre.

Oxyrrhynchium hians; LC: VF, Ploská, prameniskové slatinisko pod sedlom Ploskej, 1356 m, 48°55'55,6" s. š., 19°07'52,1" v. d., ± 3 m, DB & JK 2. 8. 2017 BBZ, det. Mišíková.

Takmer všetky doteraz známe lokality druhu sú sústredené v podhorskom stupni, do výšky 800 m n. m.

Palustriella falcata (Brid.) Hedenäs: VF, Ploská, pramenisko s *Allium* **sibiricum* na vjv. svahu, 1464 m, 48°55'46,5" s. š., 19°07'30,5" v. d., ± 7 m; 1284 m, 48°55'32,04" s. š., 19°08'04,68" v. d., oba DB 28. 6. 2007 BBZ, det. Šoltés.

Druh morfológicky aj ekologicky blízky *P. commutata*; v bryologickej literatúre však nie vždy akceptovaný. Údaje dopĺňajú jeho doteraz známe rozšírenie v území (cf. Kliment et al. 2018b: 47, 48).

Philonotis seriata: LC: VF, Ploská, pramenisko s *Allium* **sibiricum* na vjv. svahu, 1456 m, 48°55'46,44" s. š., 19°07'31,14" v. d., ± 4 m, DB 28. 6. 2007 BBZ, det. Šoltés.

V území zriedkavý druh horských pramenísk, známy len z troch lokalít (cf. Šoltés et al. 2008: 90).

Sphagnum teres; LC: VF, Malá Smrekovica, mokrade sz. pod sedlom, 1414 m, 49°00'29,52" s. š., 19°12'19,92" v. d., ± 6 m, spolu s *Climacium dendroides*, DB 1. 8. 2012 BBZ, det. Šoltés.

Zriedkavý druh rašelinníka, známy len z mokradí v ústí Hlavnej doliny pri Nolčove, 498 m (Gonda 2006: 33) a v závere doliny Vyšné Matejkovo, 1315 m (Šoltés et al. 2008: 99).

Syntrichia calcicola; DD: VF, Suchý vrch, skalnaté južné svahy, v otvorenom poraste *Carex sempervirens*, 1520 m, DB 22. 7. 1983, det. Pilous. – Tamže, vrchol skaly s porastom *Poa alpina*, 1475 m, DB 2. 10. 1985, det. Pilous.

Ostnochl p vápnomilný sa z územia doteraz uvádzal len z vápencových brál pod vrcholom Drienku (Bernátová & Uhlířová 1994: 10) a zo skál Tlstej (Pilous 1980: 136).

PodĎakovanie

Za určenie položiek machorastov ďakujeme K. Mišíkovej (Bratislava), R. Šoltésovi (Poprad) a Ľ. Pilousovi, za revíziu dokladu *Orobanche kochii* (foto) J. Zázvorkovi (Průhonice), za poskytnutie údajov o výskyte *Asparagus officinalis* pri Kláštore pod Znievom a upozornenie na staršie nálezky *Leonurus cardiaca* v Turci K. Škovirovej (Martin) a S. Očkovi (Martin), za konzultácie k hodnoteniu fytoecologických zápisov D. Dítě (Ružomberok) a I. Jarolímkovi (Bratislava), za bližšie určenie tekvice obyčajnej P. Eliášovi ml. (Nitra), za informácie o rozšírení *Tragopogon*

dubius na Slovensku D. R. Letzovi (Bratislava), za fotografiu *Orobanche kochii* kolegovi P. Barčákoví (Blatnica). Naše úprimné poďakovanie patrí tiež obom recenzentom za podnetné pripomienky. Príspevok vznikol s podporou projektu „Diverzita a distribúcia druhov a spoločenstiev v meniacom sa prostredí – DD ChangE“ (VEGA 2/0119/19).

Literatúra

- Bernátová, D. 1991. Rastlinné spoločenstvá pod skalnými prevismi vo Veľkej Fatre. Preslia 63: 21–46.
- Bernátová, D., Jarolímek, I., Kliment, J. & Zaliberová, M. 2002. Floristické novinky a zaujímavosti z niektorých pohorí, kotlín a nížin Slovenska. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 24: 101–111.
- Bernátová, D. & Kliment, J. 2001. Zaujímavejšie floristické nálezy zo slovenských Karpát. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 23: 65–69.
- Bernátová, D., Kliment, J. & Kochjarová, J. 2020. *Orobanche kochii* [Report]. In Eliáš, P. ml. (ed.), Zaujímavejšie floristické nálezy. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 42. p. 92.
- Bernátová, D., Kliment, J., Topercer, J., Obuch, J. & Kučera, P. 2006. Aktuálne poznatky o rozšírení a stave populácií niektorých prírodoochrane významných taxónov cievnatých rastlín, machorastov a chár v Turčianskej kotline. Ochr. Prír. (Banská Bystrica) 25: 50–96.
- Bernátová, D. & Škovirová, K. 1993. *Scorzonera purpurea* L. v Turčianskej kotline. Biológia (Bratislava) 48: 401–402.
- Bernátová, D. & Škovirová, K. 2012. NPR Rakšianske rašelinisko: stav druhovej a vegetačnej diverzity v r. 2011. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 34: 57–64.
- Bernátová, D. & Uhlířová, J. 1994. *Globulario cordifoliae-Caricetum humilis* ass. nova in the rocky part of the Veľká Fatra Mts. Biologia (Bratislava) 49: 1–11.
- Bosáčková, E. 1974. Ochranný výskum močiarnych biocenóz Turčianskej kotliny (vegetačné pomery význačnejších lokalít). Českoslov. Ochr. Prír. 14: 59–102.
- Dítě, D., Grulich, V. & Eliáš, P. jr. 2011. Contributions to the distribution and ecology of *Carex hordeistichos* Vill. in the Czech Republic and Slovakia. Biodiv. Res. Conserv. 21: 55–62.
- Eliáš, P. jun., Dítě, D., Kliment, J., Hrivnák, R. & Feráková, V. 2015. Red list of ferns and flowering plants of Slovakia, 5th edition (October 2014). Biologia (Bratislava) 70: 218–228 + elektronický appendix.
- Goliašová, K. 1997. *Rhinanthus* L. Štrkáč. In Goliašová, K. (ed.), Flóra Slovenska V/2. Veda, Bratislava. p. 421–449.
- Gonda, M. 2006. Rastlinné spoločenstvá slatín Turčianskej kotliny a priľahlých pohorí. Bakalárska práca, msc., depon. in Knihovna Ústavu botaniky a zoologie PříF MU, Brno.
- Holub, J. & Kmeřová, E. 1993. *Leonurus* L. Srdcovník. In Bertová, L. & Goliašová, K. (eds), Flóra Slovenska V/1. Veda, Bratislava. p. 262–266.
- Hrivnák, R. & Kochjarová, J. 2008. Rastlinné spoločenstvá vód a močiarov Veľkej Fatry a priľahlej časti Turčianskej kotliny. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 30: 261–278.
- Chrtková-Žertová, A. 1973. A monographic study of *Lotus corniculatus* L. Rozpr. Českoslov. Akad. Věd 83/4: 3–94.
- Jarolímek, I., Zaliberová, M., Mucina, L. & Mochňák, S. 1997. Rastlinné spoločenstvá Slovenska 2. Synantropná vegetácia. Veda, Bratislava, 416 p.
- Kliment, J. & Bernátová, D. 2020. Floristické zaujímavosti z juhovýchodnej časti Veľkej Fatry. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 42: 55–70.

- Kliment, J., Bernátová, D., Dítě, D., Dítěťová, Z., Hegedúšová, K., Hrivnák, R., Jasik, M., Kučera, P., Nechaj, J., Očka, S., Slezák, M., Šípošová, H., Škovirová, K., Štěpánek, J., Topercer, J. & Ujházy, K. 2017a. Nové poznatky o rozšírení cievnatých rastlín vo Veľkej Fatre. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 39: 13–53.
- Kliment, J., Bernátová, D., Dítě, D., Hegedúšová, K., Nechaj, J., Očka, S., Šípošová, H. & Škovirová, K. 2018a. Nové, zriedkavé a vertikálne pozoruhodné výskyt cievnatých rastlín v území Národného parku Veľká Fatra. Ochr. Prír. 30 (2017): 35–52.
- Kliment, J., Bernátová, D., Dítě, D., Janišová, M., Jarolímek, I., Kochjarová, J., Kučera, P., Obuch, J., Topercer, J., Uhlířová, J. & Zaliberová, M. 2008. Paprad'orasty a semenné rastliny. In Kliment, J. (ed.), Príroda Veľkej Fatry. Lišajníky, machorasty, cievnaté rastliny. Vydavateľstvo Univerzity Komenského, Bratislava. p. 109–367.
- Kliment, J., Bernátová, D., Kochjarová, J., Hrivnák, R. & Šoltés, R. 2018b. Nové nálezy dvoch kritických druhov bryoflóry Slovenska, *Campylium protensum* a *Palustriella falcata*. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 40: 45–48.
- Kliment, J., Bernátová, D., Očka, S. & Šípošová, H. 2017b. Nové poznatky o rozšírení cievnatých rastlín vo Veľkej Fatre – II. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 39: 173–185.
- Kliment, J., Bernátová, D., Šípošová, H., Štěpánek, J. & Topercer, J. 2019. Zaujímavejšie floristické nálezy. In Eliáš, P. ml. (ed.), Bull. Slov. Bot. Spoločn. 41. p. 237–240.
- Kliment, J. & Očka, S. 2017. Príspevok k poznaniu rozšírenia nepôvodných druhov cievnatých rastlín v Národnom parku Veľká Fatra. Zborn. Slov. Nár. Múz., Kmetianum 14: 115–130.
- Kliment, J., Turis, P. & Janišová, M. 2016. Taxa of vascular plants endemic to the Carpathians. Preslia 88: 19–76 + elektronické appendixy.
- Kochjarová, J. 2009. Floristicko-fytoecenologická analýza vybraných lúčno-pasienkových biotopov na severovýchodnom okraji Veľkej Fatry (Kopa – Hubová – Černovské lúky). Bull. Slov. Bot. Spoločn. 31: 35–58.
- Kučera, P. 2017a. Doplnky k údajom o rozšírení niektorých cievnatých rastlín Veľkej Fatry z okolia Dulíc. Zborn. Slov. Nár. Múz., Kmetianum 14: 145–154.
- Kučera, P. 2017b. Floristické doplnky k Veľkej Fatre, Turčianskej kotline a niektorým západokarpatským pohoriam. Nat. Carpat. 58: 115–122.
- Marhold, K. (ed.) et al. 1998. Paprad'orasty a semenné rastliny. In Marhold, K. & Hindák, F. (eds), Zoznam nižších a vyšších rastlín Slovenska. Veda, Bratislava. p. 333–687.
- Medvecká, J., Kliment, J., Májeková, J., Halada, L., Zaliberová, M., Gojdičová, E., Feráková, V. & Jarolímek, I. 2012. Inventory of the alien flora of Slovakia. Preslia 84: 257–309 + elektronický appendix.
- Mercel, F. 2006. *Corylus* L. Lieska. In Goliašová, K. & Michalková, E. (eds), Flóra Slovenska V/3. Veda, Bratislava. p. 180–186.
- Mereďa, P. 2016. *Oxybasis* Kar. et Kir. Mrlík. In Goliašová, K. & Michalková, E. (eds), Flóra Slovenska VI/4. Veda, Bratislava. p. 231–253.
- Mereďa, P., Schwarzová, T. & Zaliberová, M. 2016. *Chenopodium* L. Mrlík. In Goliašová, K. & Michalková, E. (eds), Flóra Slovenska VI/4. Veda, Bratislava. p. 265–305.
- Mišiková, K., Godovičová, K., Širka, P. & Šoltés, R. 2020. Checklist and red list of mosses (Bryophyta) of Slovakia. Biologia (Bratislava) 75: 21–37.
- Nechaj, J. 2015. *Neslia paniculata* [Report]. In Eliáš, P. ml. (ed.), Zaujímavejšie floristické nálezy. Bull. Slov. Bot. Spoločn. 37. p. 236.

- Peniašteková, M. 1997. *Veronica* L. Veronika. In Goliašová, K. (ed.), Flóra Slovenska V/2. Veda, Bratislava. p. 137–263.
- Peniašteková, M. 2008. *Cucurbita* L. Tekvica. In Goliašová, K. & Šípošová, H. (eds), Flóra Slovenska VI/1. Veda, Bratislava. p. 214–224.
- Peniašteková, M. 2012. *Scleranthus* L. Sklerant. In Goliašová, K. & Michalková, E. (eds), Flóra Slovenska VI/3. Veda, Bratislava. p. 121–140.
- Petrikovich, J. 1912. Botanické výskumy v Belianskej a Necpálskej doline a na holi Ploskej (1533 m.). Sborn. Muz. Slov. Spoločn. 17: 128–138.
- Pilous, Z. 1980. Mechorosty Blatníckej doliny a Gaderské doliny ve Velké Fatře. Výsk. Práce Ochr. Přír. 3B: 111–140.
- Škovirová, K. 1987. Vplyv antropickej činnosti na taxóny vyšších rastlín Turčianskej kotliny. Kmetianum 8: 199–227.
- Škovirová, K. & Očka, S. 2005. Floristický príspevok k Dielniciam pri Kláštore pod Znievom. Zborn. Slov. Nár. Múz., Kmetianum, 10: 105–130.
- Škovirová, K. & Očka, S. 2020. Príspevok k nepôvodným cievnatým rastlinám Turčianskej kotliny. Zborn. Slov. Nár. Múz., Kmetianum, 15, in press.
- Šoltés, R., Kubinská, A., Mišíková, K., Kliment, J., Bernátová, D., Kochjarová, J. & Kučera, P. 2008. Machorasty. In Kliment, J. (ed.), Príroda Veľkej Fatry. Lišajníky, machorasty, cievnaté rastliny. Vydavateľstvo Univerzity Komenského, Bratislava. p. 63–108.
- Štrba, P. & Gogoláková, A. 2017. Nové, znovu potvrdené a menej známe druhy cievnatých rastlín vo Veľkej Fatre. Ochr. Přír. (Banská Bystrica) 28 (2016): 57–64.
- Textoris[ová], I. 1913. Florisztikai adatok Turóc vármegyéből. Bot. Közlem. 12: 7–12.
- Textorisová, I. 1930. O turčianskej flóre. Msc., depon. in Matica slovenská, Martin.
- Tomšovic, P., 2002. *Rorippa* Scop. Roripa. In Goliašová, K. & Šípošová, H. (eds), Flóra Slovenska V/4, Veda, Bratislava. p. 280–308.
- Turisová, I. & Turis, P. 2007. Fyto geograficky a sozologicky zaujímavé nálezy cievnatých rastlín v Banskej Bystrici a okolí. Stredné Slov., Přír. Vedy 11: 25–34.
- Uhlířová, D. & Bernátová, D. 2004. K floristicko-fytcenologickej štruktúre reliktnej kosodreviny vo Veľkej Fatre. In Kadlečík, J. (ed.), Fatra a Turiec 2004. Správa NP Veľká Fatra, Vrútky. p. 67–78.
- Valašková, T. 2017. Vegetácia lužných lesov a krovín alúvia rieky Revúca. Bakalárska práca, msc., depon. in Pedagogická fakulta KU, Ružomberok.
- Vlčko, J., Hrivnák, R. & Škovirová, K. 1997. *Dactylorhiza incarnata* (L.) Soó v povodí rieky Turiec. In Kadlečík, J. (ed.), Turiec 1996. MŽP SR, Bratislava. p. 17–22.
- Wagner, J. 1901. Die Gefäßpflanzen des Túróczer Komitates. Jahrb. Ung. Karpathen-Vereines 28: 1–59.
- Wahlenberg, G. 1814. Flora Carpatorum principalium. Vandenhöck & Rupprecht, Göttingae, 408 p.

Došlo 3. 7. 2020
Priятé 11. 8. 2020